

1/625 numaralı askerî ve mülkî tekaüt ve askerî istifa kanunu lâyihası ve Muhtelit ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı: 6/1036

6 - IV - 1930

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Maliye Vekâletince tanzim olunup İera Vekilleri Heyetinin 2 - IV - 1930 tarihli içtimarında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan askerî ve mülkî tekaüt ve askerî istifa kanunu lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasma müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Elyevm tatbik edilmekte olan askerî ve mülkî tekaüt kanunları 325 senesinde tanzim edilmiş olduğundan dolayı ahval ve şeraiti hazıraya gayri muvafık olmakla beraber şimdiye kadar geçen zaman zarfında vazolunan muhtelif kararlar ve müteferrik bir çok hükümler dolayısıyla tatbikatında müşkülâta tesadüf edilmekte bulunduğu cihetle bu ahkâmın tevhidini ve yeni ihtiyaçların tatmini için askerî ve mülkî kısımlara âit olmak üzere yeni bir kanun tanzimine lüzum görülmesine binaen uzun bir zamandanberi iera kılman tetkikat ve mütaleata göre yazılan lâyihai kanuniye leffen takdim kılınmıştır.

Meriyetine müterettip muamelenin ifasma müsaade buyrulması arz ve teklif olunur. efendim.

T. B. M. M.

T. K. M. Encümeni

Kırar №. 1

Esas № 1/625

21 - V - 1930

Tekaüt kanunu muvakkat encümeni mazbatası

Maliye Vekâletince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetinin 2/4/930 tarihli içtimarında Yüksek Reisliğe arzı kararlaştırılan Başvekâletin 6 nisan 930 tarih ve 6/1036 numaralı tezkeresile encümenimize havale ve tevdi buyrulan askerî ve mülkî tekaüt ve istifa kanunu lâyihası ve esbabı mucibe mazbatasını Maliye Vekili Saracoğlu Şükrü ve Millî Müdafaa Vekili Abdülhalik Beyfendiler hazır oldukları halde müzakere ve tetkik olundu.

Esbabı mucibe mazbatasına ve vekil Beyfendiler tarafından şifahen veriler izahata göre 325 senesindenberi tatbik edilmekte olan tekaüt kanunlarının bu günkü ahval ve şeraite gayri muvafık ve tatbikat da da müşkülâtı mucip olması hasebile ihtiyacat ve mesalihin istilzam ettiği ahval ve şerait nazarı itibara alınmak suretile tevhidin tanzim kılman bu lâyihai kanuniye esas itibarile encümenimize de musip görülmüş ve şukadar ki aşağıda yazılır sebep ve mülâhazalara binaen bazı tadilat ve ilâveler iera edilmiştir.

Umumî hükümü ihtiva eden lâyihanın birinci maddesinde munderiç efradı askeriye tabirinden jandarma efradı da maksud isede tavzih için "jandarma,, kelimesinin ilâvesi suretile madde kabul olunmuştur.

İkinci maddede beyan olunan mekteplerden maksat askerî mektepler olup Deniz harbiye mektebinin de maddede zikir edilmesi muktazi görüldüğünden harbiye mektebinden çıkanlar fıkrasının kara ve deniz harbiye mekteplerinden çıkanlar şeklinde tesbiti ve askerî dışı mektebi olmadığından dış hekimleri için ikişer sene fıkrasının tayırı ve evvelece deniz talebesi unvanile çıkmış olanlar ile garhçı ameliyat mektebinden çıkanlar hakkında maddede sarahat olmadığından bunların tekaüt ve istifaya istihkak müddetlerinin sureti hesabının da iraesı ve zabıtların eenebi memleketlerdeki tahsilleri staj suretile olabileceğinden maddeye staj için fıkrasının ilâvesi ve bu güne kadar memurların tekaüt müddetinin hesabında yirmi yaşına vüsul tarihi mebdde ittihaz edildiği halde maddede yirmi yaşını ikmalden evvel geçen hizmetlerin tekaüt müddetine mahsup edileceğinin gösterilmesi muvafık görülmediğinden (yirmi yaşını ikmalden evvel) yirmi yaşına vüsulden evvel fıkrasının yazılması tasvip kılınmış ve madde mezkûr tadilât ile kabul edilmiştir.

Üçüncü maddenin birinci fıkrasında askerî mensuplarından bahsedilmiş isede kanunu mahsus mucibince zabıtan heyetinden gayri memurlar "Askerî memur,, unvanile tevsim olunduğu cihetle bu kaydın kaldırılması, divanı haysiyetler hakkında elyevm bir kanun olmadığından (H) fıkrasından (veya divanı haysiyetlerden) fıkrasının tayırı, memurinin vazife ve derecesinin ehli olmadığına dair verilecek siciller memurinin kanununun 77 inci maddesine müstenit olacağından (C) fıkrasına bu kaydın ilâvesi tasvip ve madde mezkûre tadilen kabul olunmuştur.

Polis mesleğinde bulunanların hasbervazife maruz oldukları müşkülât ve mehalike nazaran bunlardan 22 sene filen hizmet edenlerin talepleri halinde müddeti hizmetlerinin 25 sene at ve itibarile kendilerine tekaüt maaşı hesap ve tahsis edilmesi tekarrür etmiş ve bu sebeple ilâveten beşinci madde yazılmıştır.

Mütekaidinden memuriyete geçen ve tekrar tekaütlüğe irca olunanların tekaüt ve sair muamelelâtının icrasında suhuleti mucip olmak üzere senedi resmilerinin ellerinde bırakılması muvafık görüldüğünden lâyihadaki altıncı maddeye muadil olmak üzere yazılan yedinci maddeye bu yolda bir fıkra ilâvesi tekerrür etmiştir.

Lâyihadaki sekizinci maddeye göre mülkî memurların istifadan sonra askerî hizmetlerde bulunmaları mutasavver ve bu takdirde hizmetlerinin tekaüt müddetine mahsup edilmesi muktazi bulunduğundan bunu temin için bir fıkra ilâvesi suretile bu madde dokuzuncu madde olarak tesbit edilmiştir.

Onuncu maddenin tazammun ettiği ahkâm on yedinci madde ile tesbit edilmiş olduğu halde lâyihaya sehven dercedildiği anlaşıldığından mezkûr onuncu madde tayyedilmiştir.

On birinci maddede mevzubahs olan zamlar arasında kanunen müktesep zamlar da dahil olduğundan tatbikatta tereddüte mahal kalmamak üzere « kıdem ve muharebe zammı » yerine « hizmet zammı » ibaresinin tahriri ve bazı tashihat icrası suretile madde mezkûre kabul olunmuştur.

On ikinci maddede beraetten bahsedilmiş ise de muhakeme olunmak üzere açığa çıkarılanların haklarında men'i muhakeme veya ademi mesuliyet kararı verilmesi de melhuz ve bu takdirde açığa geçen müddetlerin de tamamen tekaüt müddetlerine ithali muktazi bulunduğundan madde bu kayıtların ilâvesi suretile kabul edilmiştir.

On beşinci maddenin son fıkrasındaki «divanı haysiyet» tabiri bu bapta henüz bir kanun mevcut olmadığından tayyedilmiştir.

On sekizinci maddedeki «sicil ve vaziyetleri» ibaresinin «sicilleri» suretinde tadili muamelenin vesaike istinaden temin noktai nazarımdan muvafık görülmüştür.

Bu lâyihada eski mütekaitlerle eytam ve eramilin de nazarı dikkate alınarak maaşlarına münasip ve mümkün olan zamların icrası muvafıkı nasafet olmasına mebni bu nokta üzerinde encümenle temasa gelen Başvekil İsmet Paşa Hazretleri bütçenin hali hazırına nazaran lâyihanın iktisabı kanuniyetle meriyete girdiği zaman mevcut olan mütekaidin ile eytam ve eramilden derece üzerinden malûlen tekaüdü icra kılınmış olan zabıtlarla askerî ve mülkî memurlara maa tahsisatı fevkalâde almakta oldukları maaşın % 2 5inin 1930 senesi haziranından itibaren verilmek üzere zammını ve diğer mütekaidin ile eytam ve eramile de keza maa tahsisatı fevkalâde almakta oldukları maaşın % onunun zammile bu % ondan yarısının senei mezkûre haziranından ve diğer yarısının da 1931 se-

nesi haziranından itibaren verilmesini mümkün ve muvafık görmekte. oldukları cihetle bu yolda bir maddenin lâyhaya ilâvesini teklif buyurmuşlardır. Bu teklif encümenimizce müttefikan kabul olunarak 19 uncu madde tedvin edilmiştir.

Encümenince yirminci madde olarak tesbit edilen 19 uncu madde satır başındaki “bütün,, kelimesinin tayy ve “on beş sene,, fıkrasından evvel “filen,, kelimesinin ilâvesi suretile kabul olunmuştur.

Lâyihanın 20 inci maddesindeki “askerî mektepler,, kaydından talebesi tamamen sıfatı ekseriyeyi haiz ve haklarında kavanin ve nizamâtı askeriye cari olan Harbiye Mektebi ile diğerkaskerî mekteplerin harbiyeye muadil sınıfları hariç olup bunlar istifa hususunda hakkı hıyara malik bulunmadıklarından bu madde tanzihan yeniden yazılmış ve 21 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Lâyihanın 22 inci maddesine göre filî hizmete müessir olan ve ölmüyan zamlar yalnız memurun kanunile muayyen olmayıp bilâdı harre ve kıdem zamları gibi diğerkanunlarda da buna müteallik ahkâm mevcut bulunmasına binaen madde bunlarıda temin edecek surette tadil ve 23 üncü madde olarak edvin olunmuştur.

Lâyihanın 23 üncü maddesinin Reiscümhura müteallik fıkrasının 24 numara ile ayrı bir madde haline ifrağı ve bu makamda bulunacak zevata tekaüt müddetlerini ikmal etmiş olsun olmasın Reiscümhurluk makamına tahsis kılınmış olan tahsisatı şehriyenin her ay beşte birinin itası encümenince tensip edilmiş ve Büyük Millet Meclisi Reisliğinde bulunan ve İcra Vekilleri Heyetine dahil olup ta bilfiil vekillik eden zevat hakkında mezkûr 23 üncü maddede mevcut hükümler de ayrıca 25 inci madde olarak tesbit olunmuştur.

24 üncü maddenin 1 inci fıkrasını tanzih için 20 seneden ziyade ibaresi yerine «20 sene ve daha ziyade» ibaresinin yazılması ve «hizmet etmiş olanlara» dan sonra 25 seneden noksan olan beher sene için fıkrasının yazılması kararlaştırılmış ve bu madde 26 numaralı madde olarak yazılmıştır.

Lâyihanın 28 inci maddesinde beyan olunan cetvel «551 numaralı kanuna merbut» cetvel olduğundan bu fıkranın yazılması suretile bu madde 30 uncu madde olarak tesbit edilmiştir.

29 uncu maddede zait görülen «bütün» kelimesi tay, «sınıfları» kelimesine «talebesile» kelimesi ilâve ve 745 rakamı 775 olarak tashih olunmuş ve bu madde 31 numaralı madde olarak kabul edilmiştir.

35 inci maddeye göre malûliyetleri zail olanlar tekrar muayenelerinde malûliyetin teşeddüt değil tekevvünü mlâhaza edildiğinden madde bu suretle tadilen ve 37 inci madde olarak tesbit olunmuştur.

Malûliyet maaşları eytam ve eramile intikal ettiği halde terfih zamları intikal etmediğinden bu hükmü ifade için teklif edilen 38 inci madde 40 ıncı madde olarak kabul edilmiştir.

39 uncu maddenin «A» fıkrasının nihayetindeki maaşlarının kelimesinden sonra bu maaşlar emsali hasılıle verileceği cihetle bu maksadı teminen bir fıkra ilâvesi ve malûliyet derecelerini izah eden

41 inci maddenin, zabitan ve mülkî ve askerî memurların yetimelerile diğereytama taallûk eden hükümlerin elyevm mer’i askerî tekaüt kanununun iki maddesinden naklen ve tevhid yazıldığı anlaşılmış olduğundan bu maddenin de o suretle tanzimi takarrür etmekle yerine 43 ve 44 üncü maddeler yazılmıştır.

Encümenince 45 inci madde olarak tesbit edilen 42 inci maddede beyan edilen kız çocuklarını himayeten bunlara verilecek ikramiye miktarının tezyidi ve vefat eden bir mütekaidin evlenmemiş kız çocuklarına da ikramiye verilmesi muvafıkı madelet görülmekle maddeye bir fıkra ilâvesi tensip edilmiştir.

Tesbit edilen 47 inci maddede “emsali hasılı,, kaydının kaldırılması maaş miktarının 100 kuruştan 300 kuruşa çıkarılmasından münbaisdir. 45 inci maddeye mukabil yazılan 48 inci maddede beyan olunan hükmün mülkî memurlara da şumulü gösterilmiştir.

Ellinci maddedeki (en az altı ay) fıkrasının “altı aydan fazla,, suretinde tanzih musip görülmüştür

51 inci madde “veya çalışmasına mani malûliyet,, kaydının ilâvesi ve bazı tashihat ile kabul edilmiştir.

54 üncü madde olarak tesbit edilen 51 inci maddede münderiç ikramiyenin vereseyle de intikalini tavzih ve tatbikatta tereddüdü izale için bazı kuyut derç ve ilâve edilmiştir.

Evkaf ve hudut sıhhiye memurlarile hususî ve mülhak bütçelerden maaş alan memurine müteallik olarak 63 ve 64 üncü maddeler tanzim edilmiştir. Bu kanunun ilga ettiği ahkâm ve mukarreratın tavzihi muvafık görüldüğünden 60 mrc madde muadili olarak 66 mrc madde tesbit edilmiştir.

Birinci muvakkat maddesindeki (yirmi ile yirmi beşinde) fıkrasının (yirmi ile yirmi beş arasında) suretinde yazılması ve (Hükümetle) kelimesi yerine (maaşla) kelimesinin ikamesi ve gerek bu madde ve gerek ikinci maddede yazılı ikramiyelerin iki buçuk senelik maaş ve tahsisatı fevkalâde-leri mecmuuna iblâğ suretile verilmesi takarrür etmekle mezkûr iki madde bu vechile tesbit olunmuştur.

Lâyiha kanuniyenin diğer maddelerine muadil olarak encümenince tesbit olunan maddeler arasında görülecek farklar ibare tashihatından ve hükümlerini tavzihten ibarettir.

Balâda arzolunduğu üzere encümenimizce kabul edilen bu lâyiha'nın heyeti umumiyeye arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe takdimi kararlaştırılmıştır.

Tekaüt Kanunu Lâyihası Muhtelit Encümeni Reisi	M. M.	Kâ.	Âza	Âza
	Kayseri			Manisa
	Reşit			Dr. Saîm
M. Fayık				
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Kütahya	Erzincan	A. Karahisar	Manisa	İstanbul
İ. Hakkı	Abdülhak	M. Kâzım	Osman	A. Hamdi

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
M. No. 137
Esas No.
1/625
206

2/6/1930

Yüksek Reisliğe

Askerî ve mülkî tekaüt ve askerî istifa kanun lâyihası ile Muhtelit Encümen mazbatası ve bu bapta alâkadarlar tarafından vaki tahriri müracaatlar Müdafaa ve Maliye Vekilleri Beyler hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Neşrinden beri muhtelif vesile ve zaruretlerle yapılan müteaddit tadiller ve noksanlarını ikmal için alınan bir çok kararlarla tatbiki güçleşmiş ve maddeleri arasındaki ahenk ve münasebet bozulmuş olan 325 tarihli mülkî ve askerî tekaüt kanunları yerine, tekaüt muamelelerini mazbut ve zamanın şart ve icaplarına daha uygun esaslara rapteden ve mütakaitlerle yetimlerin vaziyetlerine malî kudretimiz nisbetinde bir derece daha vüs'at veren kanun lâyihasını encümenimiz esas itibarile kabul etmiştir.

Malî tesire gelince: Alınan izahata ve verilen rakamlara nazaran maaşatı zatiye tertibinin fazlalaşması tahmin olunabilirse de buna mukabil nakil ve iadeten tahsis muamelelerinin kaldırılması, hususî idarelerle mülhak bütçeler memurlarının tekaüt ve yetim maaşlarının kendi bütçelerine bırakılmış olması, kız çocuklara bağlanan maaşların yirmi beş yaşından sonra kesilmesi ve bunlardan elyevm yirmi beşini geçmiş olanların tasfiyesi suretile yapılacak ve gittikçe artacak tasarrufların da mühim bir yekûn tutacağı nazarı itibare alınarak bu kanunun hazineye tahmil edeceği külfet, temin edeceği faydalara nisbetle kabili tahammül görülmüştür.

Asgarî hayat ihtiyacını bile karşılamıyacak derecede az maaşların tasfiyesini Encümenimiz, bu gün aldıkları o cüz'î paraya bel bağliyerek atıl durmakta olanların bir çoklarına ellerine geçecek tazminat ile bir iş yapabilmek ve memleket iktisadiyatına hâdim olabilmek imkânınıvereceği için de faydalı bulmaktadır.

Maddelerdeki tadilâta gelince:

Hususî idare ve mülhak bütçelerden maaş alan memurların bu dairelerde geçen hizmetleri mukabilinde kazanmış oldukları tekaüt haklarının umumî bütçeden ödettirilmesi muvafık görülmüyük bu kanunun umumî bütçeden maaş alacaklara hasrı maksadile yazılan 1 inci madde ibareye ait tashihlerle kabul edilmiştir.

2 inci madde, istifaya istihkak müddeti 20 ve 21 inci maddelerde zikredilmiş olduğundan buradan kaldırılarak ve hükümler tasnif ve tavzih edilerek yeniden yazılmıştır. Bu maddedeki mektepten çıkan kayitlerinden şhadetname almış olanlarınmaksut olduğu verilen izahattan anlaşılmiş veher hangi bir sebeple şhadetname alamamışların o hükümlerden tekaüt müddetlerinin hesabında istifade edememeleri tabî görülmüştür. Beşinci fıkradaki 6 nisan 1326 tarihli kanun mucibince yetiştirilmiş olan ikinci sınıf ihtiyat zabitlerinin (sabık) yerine (evvelce mevcut) tarifile tasrihi tercih olunmuştur.

Zabitler için staj ve tahsil müddeti dolayisile mülkî memurların da staj maksadile ecnebi memleketlerde geçirdikleri müddetin filî hizmetten addolunacağına dair bir fıkra ilâve edilmiştir.

3üncü madde, geçenlerde neşredilmiş olan askerî ceza usulü muhakemeleri kanunu mucibince (divanı harp) tabiri (askerî mahkemeler) suretinde ve şekle ait diğerk tashihlerle kabul edilmiştir.

4 üncü madde, (A) fıkrasındaki kanunun neşrinde kaydı, maaşların tahsisinde kistelyevm gibi hesabî teşevvüslere meydan vermemek üzere meriyete girdiği tarzında tadil olunmuştur.

5 inci madde aynen kabul olunmuştur.

6 ncı madde şeklen tadil edilmiştir. Bu maddenin ikinci fıkrasında ve diğerk yerlerde zikredilen memuriyet maaşının cetvelde tekaüde esas olarak gösterilen memuriyet maaşı olup açık maaşı ve saireye şamil olmadığı tezekkür olunmuştur. Yine bu maddedeki memuriyet maaşını iki sene almak şartı umumî bütçeden maaş namı ile para alan memurlara münhasır olup maaşın gayri tahsisat alanlara şamil değildir.

7 inci madde şekle ait tashihle, 8 inci madde tahsis olunacak maaşların kistelyevme uğramaması için ay başlarında verilmeye başlanması suretile tadilen kabul olunmuştur.

9 uncu madde, şeklen tashih olunmuş, 10 uncu madde aynen kabul edilmiştir.

11 inci madde olarak yazılan muhtelitencümenin 12 inci maddesi hükümleri mülkiye memurları hakkındaki hükümlerle birleştirilmiş ve madde buna göre tasnif ve tavzih edilmiştir. Affı umumî kanunlarından istifade etmek kaydı Türk ceza kanununun 97 inci maddesile temin edilmiş olduğundan tayyedilmiş ve mülkiye memurları hakkında 20 temmuz 1330ve 26 kânunusani 1332 tarihli kanunlardaki hükümler ilâve olunmuştur.

12 inci madde, Muhtelit Encümenin 14 üncü maddesindeki hükümler mülkiyeye teşmil ve staj kaydı ilâvesile yazılmıştır.

13 üncü, 14, 15, 16, 18 ve 19 uncu maddeler Muhtelit Encümenin 16, 11, 13, 15, 14 ve 18 inci maddelerine mütenazır olup şeklen tadil edilmiştir.

17 inci madde, üçüncü maddenin askerî memurlar hakkındaki F fıkrasında gösterilen 863 numaralı terfi kanununun 14 üncü maddesine tevfikan yapılan tekaüt muamelâtına ait hükmü ihtiva etmek üzere Encümenimizce yeniden yazılmıştır.

20 inci madde aynen, 21 ve 22 inci maddeler şekle ait tashihlerle kabul olunmuştur.

23 üncü maddedeki bir sene zarfında üç aydan fazla süren hastalık müddetlerinin filî hizmet sayılmıyacağına dair fıkra , muadelete uygun görülmiyerek kaldırılmıştır.

788 numaralı memurun kanununun müzeyyel maddesinde gösterilen müddetlerin bu madde ile kabul olunan harp, esaret gibi müddetlerle kıyas edilerek aynı derecede tutulması ve binnetice filî hizmet sayılmaması lâzım geleceğinden Muhtelit Encümenin buna ait fıkrası tadil olunmuştur. Mazuliyet veya açık maaşı almak suretile geçirilen müddetin filî hizmetten sayılmayıp ancak nısfının tekaüt maaşı hesabında itibare alınacağı da tavzih edilmiştir.

24, 25, 26, 27, 28, 29 ve 30 uncu maddeler şekil ve ibareye ait tashihlerle kabul edilmiştir.

31 inci madde, vazife icabı olmayarak malûl olan zabitlerle askerî memurlara ne suretle maaş tahsis edileceği hakkında kanunun diğer maddelerinde bir hüküm olmadığı için bu noksanı tamamlamak üzere encümenince yeniden yazılmıştır.

32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40 ve 41 inci maddeler muhtelit encümenin 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 ve 40 inci maddelerine mutenazır olup şekle ait tashihlerle kabul olunmuştur.

42 inci madde, muhtelit encümenin 41 inci maddesindeki vazife icabı malûllere ait kısımlar ayrılmak suretile yazılmış ve 551 numaralı kanuna merbut emraz cetvelinde sayılan birinci ve ikinci derece hastalık ve malûliyetlerin burada aynen tekrarına hacet görülmiyerek hükmün mezkûr kanuna atfı tercih edilmiştir.

43 üncü madde, muhtelit encümenin 41 inci maddesinin vazife icabı olmayın malûllere ait hükümlerini askerî kısımlardaki tertibe mutanazır olmak üzere ayrı maddede göstermek maksadile yeniden tesbit olunmuştur.

44 üncü madde, 42 inci madde mukabili olarak ibare ve şekle ait tashihlerle kabul edilmiştir.

45 ve 46 ncı maddeler, muhtelit encümenin 43 ve 44 üncü maddelerindeki hükümlerin münasebet ve irtibatlarına göre yerlerini değiştirmek suretile yazılmıştır.

47 ve 48 inci maddeler, muhtelit encümenin 45 ve 46 ncı maddelerine mutanazır olup ibare ve şekle ait tadillerle kabul edilmiştir.

49 ve 50 inci maddeler, muhtelit encümenin 47 inci maddesi mukabili olup burada bir nüfusa isabet edecek maaşın miktarı üç yüz kuruş veya daha az olduğuna göre konulan hüküm teşmil edilmek icap ettiğinden ayrı maddeler olarak tesbit olunmuştur.

51, 52 ve 53 üncü maddeler, muhtelit encümenin 48, 49 ve 50 inci maddelerine mutanazır olup ibare ve şekle ait tadillerle kabul edilmiştir.

54 üncü madde, tedavisi kabil olmayın emraz veya çalışmaya malûliyet sebeble maişetini tedarikten acizleri tıbben sabit muhtaç evlâtlara yaşlarına bakılmıyarak hayat kaydı ile maaş tahsisi hakkındaki Muhtelit Encümenin 51 inci maddesi elyevm maaş almakta olup 25 yaşına girdikleri için alâkaları kesilmesi lâzım gelenler meyanında bu kabil hastalık ve malûliyetlere uğramış olanlara da maaşlarının ölünceye kadar verilmesi tavzih edilmek suretile yeniden yazılmıştır.

55 inci madde, Muhtelit Encümenin 52 inci maddesine mukabil olarak, on seneliğini defaten almak suretile tasfiyeye tabi tutulmuş olanlardan zevce, ana ve baba-ya, diğer cihetten daha fazla maaş tahsisi icap ettiği takdirde yalnız iki maaş arasındaki farkın verilebileceğine ait bir fıkra ilâvesile kabul olunmuştur.

56 ncı madde, 53 üncü maddenin mukabili olarak şeklen tadil edilmiştir.

57 inci madde, Muhtelit Encümenin 19 uncu maddesini, takip edilen tertibe göre yeniden açılan müteferrik hükümler meyanına nakil ve şekle ait tadille yazılmıştır.

58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66 ve 67 inci maddeler, Muhtelit Encümenin 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, ve 63 üncü maddeleri olup şekil ve ibareye ait tadillerle kabul olunmuştur.

68 inci madde, hususî idare ve mülhak bütçelerden maaş alan memurlar için ayrıca bir tekaüt kanunu neşrolununcuya kadar tahsis muamelesinin eski hükümler dairesinde yapılması ve bu suretle yeniden tahsis olunacak tekaüt ve yetim maaşlarının kendi bütçelerinden verilmesi kayıtlarının ilâvesi suretile Muhtelit Encümenin 64 üncü maddesini tanzim yazılmıştır.

69 uncu madde, 1342 numaralı kanunun 1 inci maddesindeki « ölenlerin kanunen intikali mecaz maaşları tesviye edilen aylıklara şamil olmaz» fıkrasının tayyi suretile tadilini mutazammın olmak üzere encümence yeniden yazılmıştır.

70 inci madde, Muhtelit Encümenin 65 inci maddesi olup şekle ait tashihle kabul edilmiştir.

71 inci madde, tekaüt ve yetim maaşına istihkak tarihinden itibaren tahsis için beş sene zarfında meşru bir mazereti olmaksızın müracaat etmeyenlere artık maaş bağlanmayacağı hükmünü nihtiva etmek üzere encümence yeniden yazılmıştır.

72 inci madde, ilga edilen kanunlar sayılmıştır.

75 ve 74 üncü maddeler, Muhtelit Encümenin 67 ve 68 inci maddelerinin aynıdır. Birinci muvakkat madde aynen kabul edilmiştir.

İkinci muvakkat madde de 25 yaşını geçmiş kız çocuklara verilecek tazminatın yukarıki maddede yazılı istihkaklara nazaran iki senelik olarak tesbiti muvafık görülmüştür. Bu kanunun gösterdiği, evlenmeğe teşvik ve hayatlarını çabıarak kazanmağa sevkeylemek maksatlarının tahakkukundaki güçlük düşünülerek yaşları kırk beşi bulan kızlarlar, dul kadınlar için maaşla alâkanın kesilmesi ihtiyara bırakılmıştır.

Üçüncü muvakkat madde, Devlet Demiryolları teşkilât kanununun muvakkat beşinci maddesi mucibince tekaüt aidatı vererek istihdam edilmekte olan Devlet Demiryolları memurlarının bu dairenin vaziyet ve mahiyetine nazaran tekaüt alâkalarını kesmek muvafık görülmüş ve bu sebeple madde tanzim olunmuştur.

Dördüncü muvakkat madde, tekaüt ve yetim maaşlarından yüz kuruşa kadar olanlarının on seneliği verilmek suretile tasfiyesi hakkında hükümetçe teklif olup encümenimize havale olunmuş olan kanun lâyihası hükmü münasebeti itibarile buraya ilâve edilmiştir.

Beşinci muvakkat madde bu kanun meriyete girmeden evvel muameleleri ikmal edilememiş ve kanunda meskût bırakılmış olanlar için tahsisin istinat edeceği hükümler hakkında olup encümence tesbit olunmuştur.

Altıncı muvakkat madde, filen otuz sene hizmeti geçmiş mütekahtlere 58 inci madde mucibince tahakkuk edecek ikramiyelerin bütçede hangi fasıllardan tediye edileceğini göstermek üzere yazılmıştır.

Yedinci muvakkat madde, tasfiye mahiyetinde olan 1520 numaralı kanun hükümlerinin meriyette devam etmesi muvafık görülmediğinden bu kanun mucibince kazanılmış hakların tesviye edilip muayyen bir müddet dahilinde alâkaların kesilmesi maksadile tanzim olunmuştur.

Bu gibilerin tekaüt maaşı istemeğe hakları esasen olmadığı gibi iki sene zarfında müracaat etmedikleri takdirde o haklarının da sakıt olacağı tasrih edilmiştir.

Müstaceliyetle müzakere edilmek üzere Umumî Heyetin tasvibine arz olunur.

Bütçe En. Rs.	R. V.	M. M.						
İstanbul	Bursa	Gaziantep	Aydın	Erzurum				
<i>Fuat</i>	<i>Muhlis</i>	<i>Remzi</i>	<i>Mühendis Mitat</i>	<i>H. Aziz</i>				
Diyrbekir	Konya	Burdur	İsparta	Bursa	Kütahya	Maraş	Niğde	Elaziz
<i>Rüştü</i>	<i>K. Hüsnü</i>	<i>Vahit</i>	<i>Mükerrem</i>	<i>Ş. Lütfi Niyazi</i>	<i>Asım Behçet</i>	<i>Faik</i>	<i>H. Tahsin</i>	

Hükümetin teklifi

*Askeri ve mülki tekaüt ve askerî istifa kanunu
lâyihası*

Umumî hükümler

MADDE 1 — Muvazenei umumiyeden maaş alan mülkî ve askerî memurlar ile ordu (kara, deniz ve hava) ve jandarma zabıtları, gedikli küçük zabıtlar, küçük zabıtlar, efradı askeriyeye bağlanacak tekaüt maaşları ile bunların ailelerine tahsis olunacak maaşlar işbu kanuna göre hesap olunur.

MADDE 2 — Tekaut ve istifaya istihkak müddeti Harbiye Mektebinden çıkanlar için Harbiye Mektebine duhul tarihinden ve Tıbbiye Mektebinden çıkan hekimlerin şehadetname almazdan dört sene eczacılarla baytarların üçer sene ve dış hekimleri için ikişer sene evvelki tarihten kıt'adan veyahut Mülga Sanayi Mektebinden yetişmiş olan zabıtların duhul tarihlerinden, sabık ikinci sınıf ihtiyat zabitanı ile sonradan yetiştirilen ihtiyat zabitanı askerlik haricinde geçirdikleri zaman nazarı itibare alınmamasından hizmeti askeriyeye alınmamasızın ilk girdikleri tarihten ve memurini mülkiye ve askeriyenin dahi maaşa geçtikleri tarihten itibaren hesap olunur. Zabıtların gerek kendi hesabına ve gerek Hükümet namına olarak ecnebî memleketlerde tahsilde geçirdikleri müddet bilfiil askerî hizmetlerden sayılır.

Kıtadan veyahutta mülga sanayi mektebinden yetişmiş olan zabıtlar ile mülkî ve askerî memurların yirmi yaşını ikmalden evvel geçen hizmetleri tekaüt müddetine mahsup edilmez.

MADDE 3 — Zabıtlar ile askerî memur ve mensuplarının tekaüt muamelesi Reiscümhurun ve mülkiye memurlarının mensup oldukları Vekâletin tasdiki ile aşağıdaki suretler dahilinde yapılır :

Askerî

- A - Tahdidi (S) kanunu mucibince :
- B - Tekaude istihkak kesp :
- C - Malûliyet derecelerini musaddak rapor üzerine :
- D - Siciller üzerine :

Muhtelit Encümenin tadili

*Askerî ve Mülki Tekaut ve Askerî İstifa
kanunu lâyihası*

Umumî hükümler

MADDE 1 — Muvazenei umumiyeden maaş alan mülkî ve askerî memurlar ile ordu (kara, deniz ve hava) ve jandarma zabıtlarına, gedikli küçük zabıtlara, küçük zabıtlara, asker ve jandarma efradına bağlanacak tekaüt maaşları ile bunların ailelerine verilecek maaşlar bu kanuna göre hesap ve tahsis olunur.

MADDE 2 — Tekaut ve istifaya istihkak müddeti kara ve deniz harbiye mekteplerinden çıkanlar için bu mekteplere duhul tarihinden ve Askerî Tıbbiye Mektebinden çıkan hekimlerin şehadetname almazdan dört sene, askerî eczacılarla baytarların üçer sene evvelki tarihten ve kıtadan, yahut mülga sanayi mektebinden yetişmiş olan zabıtların duhul tarihlerinden, sabık ikinci sınıf ihtiyat zabitanı ile sonradan yetiştirilen ihtiyat zabitanının askerlik haricinde geçirdikleri zaman nazarı itibare alınmamak üzere hizmeti askeriyeye ilk girdikleri tarihten ve evvelce harbiye müdili olarak deniz talebesi unvanile çıkmış olanlar için deniz talebeliğine terfi eyledikleri evvelce garharı ameliyat mektebinden çıkmış olanların dahi bu mektebin birinci sınıfına geçtikleri tarihten ve memurini mülkiye ve askeriyenin dahi maaşa geçtikleri tarihten itibaren hesap olunur. Zabıtların gerek kendi hesabına ve gerek Hükümet namına olarak ecnebî memleketlerde staj için tahsilde geçirdikleri müddet bilfiil askerî hizmetlerden sayılır. Kıt'adan veyahut mülga sanayi mektebinden yetişmiş olan zabıtlar ile mülkî ve askerî memurların yirmi yaşına vusulden evvel geçen hizmetleri tekaüt müddetine mahsup edilmez.

MADDE 3 — Zabıtlar ile askerî memurların tekaüt muamelesi Reiscümhurun; diğer mülkiye memurlarının tekaüt muamelesi de mensup oldukları Vekâletin tasdiki ile aşağıda yazılı sebeplere binaen yapılır.

Zabıtlar ile askerî memurlar

- A : Tahdidi sin kanunu mucibince,
- B : Tekaut hakkını kazanmakla,
- C : Malûliyet üzerine,
- D : Sicilleri üzerine,

Bütçe Encümeninin tadili

Askerî ve mülkî tekaüt kanunu lâyihası

Umumî hükümler

BİRİNCİ MADDE — Umumî bütçeden maaş alan mülkî ve askerî memurlar ile ordu (kara, deniz ve hava) ve jandarma zabıtlarına, gedikli küçük zabıtlara, asker ve jandarma efradına bağlanacak tekaüt maaşları ile bunların yetimlerine verilecek maaşlar bu kanuna göre hesap ve tahsis olunur. Bu suretle tahsis olunan maaşlar için sahiplerine resmî senet verilir.

İKİNCİ MADDE — Tekäuđe istihkak müddeti aşağıdaki fıkralarda gösterilen tarihlerden başlar:

1 - Kara ve deniz harbiye mekteplerinden çıkanlar için bu mekteplere duhul tarihinden,

2 - Askerî Tıbbiye Mektebinden çıkan hekimlerin şehadetname almazdan dört sene evvelki tarihten,

3 - Askerî eczacılarla baytarların şehadetname almazdan üçer sene evvelki tarihten,

4 - Kıt'adan yahut mülga sanayi mektebinden yetişmiş olan zabıtların (1455 numaralı kanunla askerî memur unvanını almış olan mensubinve memurini askeriye dahildir) duhul tarihlerinden,

5 - Evvelce mevcut ikinci sınıf ihtiyat zabıtlarile sonradan yetiştirilen ihtiyat zabıtlarının (askerlik haricinde geçirdikleri zaman nazarı itibare alınmamak üzere) askerlik hizmetine ilk girdikleri tarihten,

6 - Evvelce Harbiye Mektebi muadili olarak deniz talebesi unvanile çıkmış bulunanlar için deniz talebeliğine terfi eyledikleri tarihten,

7 - Evvelce çarhçı ameliyat mektebinden çıkmış olanların bu mektebin birinci sınıfına geçtikleri tarihten,

8 - Mülkî ve askerî memurların maaşa geçtikleri tarihten,

Zabıtların gerek kendi hesabına ve gerek Hükümet namına olarak ecnebi memleketlerde staj veya tahsilde geçirdiklerimüddet bilfiil hizmetten sayılır.

Mülkî memurların yalnız staj müddeti filî hizmet hesabına katılır.

Kıt'adan veyahut mülga sanayi mektebinden yetişmiş olan zabıtlarile mülkî ve askerî memurların yirmi yaşına vusulden evvel geçen hizmetleri tekaüt müddetine mahsup edilmez.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Tekäuıt muamelesi, aşağıda yazılı sebeplere binaen yapılır.

Zabıtlarile askerî memurlar hakkında :

A : Tahdidi sin kanunu mucibince,

B : Tekäuıt hakkını kazanmakla,

C : Malûliyet üzerine,

D : Sicilleri üzerine,

E : Askerî mahkemelerden verilecek hüküm üzerine,

F : 863 numaralı terfi kanununun 14 üncü maddesine tevfikân,

Mülkî memurlar hakkında :

A : Altmış beş yaşını bitirmesi üzerine,

(Altmış beş yaşını ikmal edenlerden iktidar ve ihtisasından istifade mümkün olanların her sene için istihsâl olunacak İcra Vekilleri Heyeti kararile istihdamlarının

H - Divanıharp veya Divanı Haysiyetlerden verilecek hüküm üzerine :

V - 863 numaralı terfi kanununun 14 üncü maddesi mucibince lâakal bir rütbede iki sene hizmeti sabitede veya tebdili havada bulunanlar:

Mülki

- A - Altmış beş yaşını doldurmuş olanlar,
B - Malûliyeti fennen tahakkuk edenler,
C - Hastalıkların memurin kanununun 84 üncü maddesinde mukayyet müddetlerden ziyade devam ederek vazife ifa edemiyenler,
D - Vazife ve derecesinin ehli olmadığına dair sicil alanlar,

H - Kanunî şartları tamamlayanlardan tekaütlüklerini isteyenler, (Altmış beş yaşını ikmal edenlerden iktidar ve ihtisasından istifade mümkün olanların her sene için istihzar olunacak İcra Vekilleri kararile temdidi istihdamları caizdir. Ancak bu müddet beş seneyi tecavüz edemez.)

MADDE 4 — Yirmi beş sene filî hizmet mukabili olarak aşağıdaki esaslar dairesinde tekaüt maaşı tahsis olunur:

A - Bu kanunun neşrinden itibaren beş sene zarfında tekaüt edilenlere aşağıdaki cetvelin birinci sütununda yazılı miktarlar,

B - Bu kanunun neşrinden itibaren beş senenin hitamından sonra tekaüt edilenlere cetvelin ikinci sütununda yazılı miktarlar,

C - Bu kanunun neşrinden itibaren on senenin hitamından sonra tekaüt edilenlere mezkûr cetvelin üçüncü sütununda yazılı miktarlar.

E : Divanı harplerden verilecek hüküm üzerine,

V : 863 numaralı terfi kanununun 14 üncü maddesine göre.

Mülkiye memurları

- A : Altmış beş yaşını bitirmiş ise,
B : Malûliyet üzerine,
C : Hastalıkları memurin kanununun 84 üncü maddesinde mukayyet müddetlerden ziyade devam ederek vazife ifa edemezlerse,
D : Memurin kanununun 77 inci maddesi mucibince vazife ve derecesinin ehli olmadığına dair verilecek siciller üzerine,

H : Kanunî şartları tamamlayanların talep ve istidaları üzerine. (Altmış beş yaşını ikmal edenlerden iktidar ve ihtisasından istifade mümkün olanların her sene için istihsal olunacak İcra Vekilleri kararile temdidi istihdamları caizdir. Ancak bu müddet beş seneyi tecavüz edemez.)

MADDE 4 — Yirmi beş sene fiili hizmet mukabili olarak aşağıdaki esaslar dairesinde tekaüt maaşı tahsis olunur:

A : Bu kanunun neşrinden itibaren beş sene zarfında tekaüt edilenlere aşağıdaki cetvelin birinci sütununda yazılı miktarlar,

B : Bu kanunun neşrinden itibaren beş senenin hitamından sonra tekaüt edilenlere cetvelin ikinci sütununda yazılı miktarlar.

C : Bu kanunun neşrinden itibaren on senenin hitamından sonra tekaüt edilenlere mezkûr cetvelin üçüncü sütununda yazılı miktarlar.

temdidi caizdir. Ancak bu müddet beş seneyi tecavüz edemez.)

B : Malûliyet üzerine,

C : 788 numaralı memurun kanununun 84 üncü maddesinde yazılı müddetlerden ziyade hastalıkları devam etmesine binaen,

D : Memurun kanununun 77 inci maddesi mucibince,

E : Kanunî şartları tamamlayanların talep ve istidaları üzerine,

Tekaüt muamelesi zabitlerle askerî memurlar hakkında Reiscümhurun ve mülkî memurlar hakkında mensup oldukları vekâletin tasdikile yapılır.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Yirmi beş sene filî hizmet mukabili olarak aşağıdaki esaslar dairesinde tekaüt maaşı tahsis olunur.

A : Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten itibaren beş sene zarfında tekaüt edilenlere aşağıdaki cetvelin birinci sütununda yazılı miktarlar,

B : Beş senenin hitamından sonra tekaüt edilenlere ikinci sütununda yazılı miktarlar,

C : On senenin hitamından sonra tekaüt edilenlere üçüncü sütununda yazılı miktarlar,

Derece	Memurin maaşı		Tekâüt maaşı		
	Tekaüde esas olan	Emsali	Birinci	İkinci	Son
	maaşı aslı	hasılı	devre	devre	devre
	Lira	Lira	Lira	Lira	Lira
1	126 - 150	600	154	184	225
2	101 - 125	500	135	161	187
3	91 - 100	400	116	133	150
4	81 - 90	288	100	113	126
5	71 - 80	256	88	98	108
6	56 - 70	210	80	89	98
7	46 - 55	165	67	74	82
8	41 - 45	126	55	61	67
9	36 - 40	108	50	55	60
10	31 - 35	98	46	51	56
11	26 - 30	84	40	44	48
12	23 - 25	75	36	40	44
13	21 - 22	66	35	38	41
14	18 - 20	60	33	36	40
15	17 - 17,5	56	30	33	36
16	15 - 16	52	27	29	32
17	13 - 14	49	24	26	28
18	11 - 12	45	20	22	24
19	9 - 10	40	17	18	20
20	7 - 8	27	14	15	16
21	5 - 6	18	12	13	14
22	1 - 4	18	11	12	13

BESİNCİ MADDE — Polis mesleğinde (polis memurundan merkez memurlarına kadar “merkez memurları da dahildir,”) yirmi iki sene hizmet ifa edenler tekaütlerini isteyebilirler. Bu takdirde yirmi beş sene hizmet etmiş gibi tekaüt maaşı alırlar.

Derece	Memurin maaşı teka üde esas olan maaşı aslı	Tekâüt maaşı			
		Emsali hasılı	Birinci	İkinci	Son
			devre	devre	devre
Lira	Lira	Lira	Lira	Lira	
1	126-150	600	154	184	225
2	101-125	500	135	161	187
3	91-100	400	116	133	150
4	81-90	288	100	113	126
5	71-80	256	88	98	108
6	56-70	210	80	89	98
7	46-55	165	67	74	82
8	41-45	126	55	61	67
9	36-40	108	50	55	60
10	31-35	98	46	51	56
11	26-30	84	40	44	48
12	23-25	75	36	40	44
13	21-22	66	35	38	41
14	18-20	60	33	36	40
15	17-17,5	56	30	33	36
16	15-16	52	27	29	32
17	13-14	49	24	26	28
18	11-12	45	20	22	24
19	9-10	40	17	18	20
20	7-8	27	14	15	16
21	5-6	18	12	13	14
22	1-4	18	11	12	13

Cetvel aynen

MADDE 5 — Yirmi beş seneden fazla veya noksan hizmette beher hizmet senesi için yirmi beş senelik tekaüt maaşının yirmi beşte biri zam veya tenzil olunur. Şu kadarki tahsis olunacak tekaüt maaşları memuriyet maaşlarının emsali hasılıının % yetmiş beşini tecavüz edemez. Talebi ile tekaüdü icra olunan zabıtlar ile mülkî ve askeri memurları tekaüde esas olan memuriyet maaşlarını iki sene almaları şarttır. Son maaşları iki sene almayanların tekaüt maaşları evvelki maaşları üzerinden tahsis olunur. Altı ay ve ondan fazla hizmetler bir sene sayılır. Altı aydan noksan olan tayyolunur. Ancak talebi ile tekaüdü icra olunanların bilfiil yirmi beş seneyi doldurmaları şarttır.

MADDE 6 — Müteakıt zabitan ile mülkî ve askerî memurlardan tekaüde tabi bir hizmete alınanların tekrar tekaüde ırcalarında beher sene müddeti mühletli için tekaüt maaşının yirmi beşte biri evvelce muhakkak tekaüt maaşlardan zammedilir. Bunlardan teka-

MADDE 5 — Polis mesleğinde (polis memurundan merkez memurlarına kadar merkez memurları da dahildir.) 22 sene hizmet ifa edenler tekaütlerini isteyebilirler. Bu takdirde yirmi beş sene hizmet etmiş gibi tekaüt maaşı alırlar.

MADDE 6 — Yirmi beş seneden fazla veya noksan hizmette beher hizmet senesi için yirmi beş senelik tekaüt maaşının yirmi beşte biri zam veya tenzil olunur. Şu kadarki tahsis olunacak tekaüt maaşları memuriyet maaşlarının emsali hasılıının yüzde yetmiş beşini tecavüz edemez.

ALTINCI MADDE — Yirmi beş seneden fazla veya noksan hizmette beher sene için yirmi beş senelik tekaüt maaşının yirmi beşte biri zam veya tenzil olunur. Şu kadarki tahsis olunacak tekaüt maaşları memuriyet maaşlarının emsali hasılının yüzde yetmiş beşini tecavüz edemez.

Talebi üzerine tekaüdü icra olunan zabıtlar ile mülkî ve askerî memurların tekaüde esas olan memuriyet maaşlarını iki sene almaları şarttır.

İki sene almıyanların tekaüt maaşları bu son maaşlara tekaddüm eden evvelki maaşları üzerinden tahsis olunur. Altı ay ve ondan fazla hizmetler bir sene sayılır. Altı aydan noksan olan müddetler tayyolunur. Ancak talebi üzerine tekaüdü icra olunanların bilfiil yirmi beş seneyi doldurmaları şarttır.

YEDİNCİ MADDE — Askerî ve mülkî bilûmum mütekaütlerden tekaüde tabi bir hizmete alınanların tekrar tekaüde ırcalarında beher hizmet senesi için yeni hizmete ait tekaüt maaşının yirmi beşte biri evvelce muhassas tekaüt maaşlarına zammedilir.

Bunlardan tekaütlerine esas olan derece veya rütbenin fevkinde bir derece veya rütbeli hizmete alınanların tekrar tekaüde ırcalarında ahiren ihraz ettikleri derece veya rütbe üzerinden buldukları müddete isabet edecek tekaüt maaşı eski tekaüt maaşına ilâve olunur. Bu veçhile hizmete alınanların tayinleri tarihile alacakları maaş miktarı ellerindeki resmî senetlerine işaret edilir.

SEKİZİNCİ MADDE — Tahsis olunacak tekaüt ve yetim maaşları aşağıdaki tarihlerden itibaren verilir:

1 - Zabıtlar ile mülkî ve askerî memurlardan müstahdem iken tekaüdü icra edilenlere vazifelerine nihayet verilip maaşlarının kat'ını takip eden ay başından,

2 - Açıkta bulunan zabıtlar ile askerî memurlardan tekaüdü icra edilenlere tekaütlerinin tasdik tarihini takip eden ay başından,

3 - Malûl askerî efrattan tekaüdü icra edilenlere kıt'a veya müessesat icmallerinden kayıtlarının terkinini takip eden ay başından,

4 - Mülkî memurlardan vekâlet emrinde iken tekaüdü icra edilenlere almakta oldukları açık maaşının kat'ını takip eden ay başından,

5 - Mülkî memurlardan açıkta iken tekaüdü icra edilenlere tekaüt talepleri hakkındaki istidalarının kaydını ve yahut tekaüde sevkleri hakkındaki karar tarihini takip eden ay başından,

6 - Yetim maaşları müteveffanın vefatını takip eden ay başından,

DOKUZUNCU MADDE — Zabıtlar ile askerî memurlardan mülkî hizmetlere ve mülkî memurlardan askerî hizmetlere nakledilenler ile istifadan sonra mülkî hizmetlerde bulunmuş olan zabıtlar ile askerî memurların veya askerî hizmetlerde bulunmuş olan mülkî memurların her iki cihetteki hizmetleri tekaüt müddetine mahsup edilir.

ONUNCU MADDE — Müsaade almaksızın ecnebi bir Devlet hizmetine girenler tekaüt hakkından mahrum kalırlar. Mütekaüt iseler tekaüt maaşları kesilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Muhakeme olunmak üzere açığa çıkarılanlar ile her ne suretle olursa olsun bilmuhakeme hapis ile cezalandırılan zabıtlar ve askerî ve mülkî bilûmum memurların açıkta geçirdikleri müddetler ile hapis müddetleri tekaüde esas tutulan hizmet müddetlerinden indirilir. Ancak aşağıda sayılanlar bu hükümden müstesnadır:

A - Muhakeme olunmak üzere açığa çıkarılanların men'i muhakeme veya ademi mes'uliyet veyahut beraatleri halinde açıkta geçirdikleri müddetler,

ütlerine esas olan derece veya rütbenin fevkinde bir derece veya rütbeli istihdam kılınanların tekrar tekaüde irca olunanlar ahiren ihraz ettikleri derece veya rütbe üzerinden buldukları müddetçe isabet edecek tekaüt maaşı eski maaşına ilâve olunur.

MADDE 7 — Zabıtlerle mülkî ve askerî memurlardan müstahdem veya vekâlet emrinde iken tekaüdü icra edilenlere vazifelerine nihayet verilip maaşlarının kat'ını takip eden ay iptidasından ve açıkta iken tekaüdünü talep eder. Mülkî memurların tekaüt iktidarlarının kaydı tarihinde ve açıkta bulunan zabıtlerle askerî memurlarının tekaütleri hakkındaki tasdik tarihinden itibaren tekaüt maaşı tasdik olunur efradı askeriyenin kıt'a ve müessesat icmallerinden terkinin kaydı tarihinden ve yetim maaşları müteveffalar vefatını takip eden ay başından itibaren itibar olunur.

MADDE 8 — Askerî memurlardan mülkî hizmetlere Mülkî memurlardan askerî hizmetlere nakledilenler ile istifadan sonra mülkî hizmetlerde bulunmuş olan zabıtların her iki cihetteki hizmetleri tekaüt müddetine mahsup edilir.

MADDE 9 — Müsaade almaksızın ecnebi bir devlet hizmetine girenler tekaüt hakkında mahrum kalırlar. Mütekaidinden iseler tekaüt maaşları kesilir.

MADDE 10 — Mütekaidini mülkiyeden hizmete kabul edilmiş olanlara memuriyetleri Muhassasatı verilmek üzere tekaüt maaşları muvakkaten kesilir. Bunlar hizmet esnasında malûl ve sakat olurlar ise tezayüt eden müd-

Talebi ile tekaüdü icra olunan zabıtlar ile mülkî ve askerî memurların tekaüde esas olan memuriyet maaşlarını iki sene almaları şarttır. Son maaşları iki sene almıyanların tekaüt maaşları bu son maaşlara takaddüm eden evvelki maaşları üzerinden tahsis olunur. Altı ay ve ondan fazla hizmetler bir sene sayılır. Altı aydan noksan olan müddetler tayyolunur. Ancak talebi ile tekaüdü icra olunanların bilfiil yirmi beş seneyi doldurmaları şarttır.

MADDE 7 — Mütekait zabitan ile mülkî ve askerî mütekait memurlardan tekaüde tabi bir hizmete almanların tekrar tekaüde ircalarında beher hizmet senesi için tekaüt maaşının yirmi beşte biri evvelce muhassas tekaüt maaşlarına zammedilir. Bunlardan tekaütlerine esas olan derece veya rütbenin fevkinde bir derece veya rütbeli bir hizmete almanların tekrar tekaüde ircalarında ahiren ihraz ettikleri derece veya rütbe üzerinden buldukları müddetçe isabet edecek tekaüt maaşı eski tekaüt maaşına ilâve olunur. Bu veyhile hizmete almanların tarihi tayinleriyle alacakları maaş miktarı işaret edilmek suretile senedi resimleri ellerinde bırakılır.

MADDE 8 — Zabıtlar ile mülkî ve askerî memurlardan müstahdem veya vekâlet emrinde iken tekaüdü icra edilenlere vazifelerine nihayet verilip maaşlarının kat'ını takip eden ay başından ve açıkta iken tekaüdünü talep eden mülkî memurlara tekaüt istidalarının kaydı tarihinden ve açıkta bulunan zabıtların askerî memurlara tekaütlerinin tasdik tarihinden ve efradı askeriyeye kıt'a ve müessesat asıllarından terkinin kayıtları tarihinden itibaren tekaüt maaşı tahsis edilir. Yetim maaşları müteveffanın vefatını takip eden ay başından itibaren itibar olunur.

MADDE 9 — Askerî memurlardan mülkî hizmetlere ve mülkî memurlardan askerî hizmetlere nakledilenler ile istifadan sonra mülkî hizmetlerde bulunmuş olan zabıtların ve istifadan sonra askerî hizmetlerde bulunmuş olan mülkî memurların her iki cihetteki hizmetleri tekaüt müddetine mahsup edilir.

MADDE 10 — Müsaade almaksızın ecnebi bir Devlet hizmetine girenler tekaüt hakkında mahrum kalırlar. Mütekaidinden iseler tekaüt maaşları kesilir.

B - 10 temmuz 1324 tarihinden evvel siyaseten mahkûm olanların mahkûmiyet müddetleri

C - 20 temmuz 1330 ve 26 kânunusani 1332 tarihli kanunlarla kabul edilen müddetler,

ON İKİNCİ MADDE — Zabıtlerle askerî ve mülkî memurlardan ecnebi kız ve kadınlarla evlenenler veya nikâhsız olarak yaşayanlar müstafi addolunurlar ve tekaüt hakkından mahrum ediliirler.

Bunlar, istifa için kanunî müddeti ikmal etmemiş iseler muayyen olan tazminatı verirler. Ecnebi memleketlere tahsil veya staj için veya memuriyetle gönderilmiş veya kendi hesabına gitmiş olanlardan bu harekette bulunanlar hakkında yukarıki fıkralarda gösterilen muamelenin tatbiki ile beraber orada buldukları müddet zarfında aldıkları maaş ile Hükûmetçe yapılan bilcümle masarif ve ayrıca cezaen bunun bir misli kendilerinden tahsil olunur. Bu suretle ordudan çıkarılanlar 1076 numaralı ihtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları kanununun 23 üncü maddesi hükmüne tabi tutularak yaşlarına göre askerlik mükellefiyeti kanunu mucibince muamele görürler.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Zabıtlerle askerî memurlardan hükmen veya sicillen ve mülkî memurlardan memurin kanununun 77 inci maddesi mucibince tekaüde sevkedilenlerin hizmet müddetleri on beş şene veya daha fazla olursa bu müddet nisbetinde tekaüt maaşına müstahak olurlar. Bu gibilerin hizmet müddeti on beş seneden aşağı ise beher hizmet senesi için birer aylık hesabile son aldıkları maaşın emsali hasılı def'aten kendilerine verilerek alâkaları kesilir. Vefat edenlerin bu istihkakı kanunî mirasçılara verilir.

Askerî kısma ait hükümler

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Zabıtlerle askerî memurların tekaüde istihkak müddeti aşağıda gösterilmiştir.

Liva ve livadan yüksek rütbeli zabıtlar ile onlar kadar maaş alan askerî memurlar için bu müddet otuz senedir. Ancak bunlardan bilfiil yirmi beş sene hizmeti mesbuk olupta hususî kanunlarına göre beş sene hizmet zammı alanlar otuz sene hizmet etmiş sayılırlar. Miralay ve bundan küçük rütbeli zabıtlar ve askerî memurlar için bilfiil yirmi beş sene hizmet mecburidir.

Zabıt olduktan sonra ecnebi memleketlerde tahsil veya stajda bulunarak avdet etmiş olanlar masrafları kendi taraflarından vukubulmuş ise memuriyet mahallerine azimet ve avdet tarihleri arasında geçen müddet kadar; Hükûmet tarafından tesviye edilmiş ise zikrolunan müddetin iki misli kadar hizmet etmedikçe (tekaüt müddeti dolmuş olsa bile) tekaüt edilmelerini isteyemezler.

ON BEŞİNCİ MADDE — Harbi intaç eden umumî veya kısmî seferberliğe veya seferberliği icap eden dahilî tedibata iştirak eyliyen zabıtlarla askerî memurların tekaüt müddetlerinin hesabında iştirak müddetleri bir seneden az ise bir sene ve bir seneden fazla ve iki seneden az ise iki sene ve daha fazla ise bu nisbet dairesinde olmak üzere hizmet müddetlerine zammedilir.

Bu zamları icap ettiren devrelerin hududu harpte harbin ilânından sulhun akdine kadar ve dahilî tedibatta müsademe başladığı tarihten seferberliğin hitamı tarihine kadardır. Bunlara iştirak edenlerden seferberliğin devamı esnasında sicillen veya hükmen tekaüt edilen veya tekaüde irca olunanlara ancak iştirak günleri kadar ve seferberlik esnasında şehit olanlara veya meşakı seferiyeden müteessiren vefat edenlere ve sefere devam edemeyecek kadar malûl kalanlara tekml devrelerde tamamen bulunmuş gibi zam yapılır.

deti hizmetlerine ve derecei malûliyetlerine terfi etmiş bulunurlar ise terfi ettikleri derece maaşına nazaran yeniden tekaüt maaşına nail olurlar.

Askerî kısma ait hükümler

MADDE 11 — Zabıtlar askerî memur ve mensuplarının tekaüde istihkak müddeti berveçhi atidir:

Liva ve livadan yüksek rütbeli zabıtlar ile onlar kadar maaş alan askerî memurlar için 30 senedir. Ancak bunlardan bilfiil yirmi beş sene hizmeti mesbuk olursa beş senelik kanunla kıdem ve muharebe zammı alanlar 30 sene hizmet etmiş sayılır.

Miralay ve daha küçük zabıtlar ve askerî memurlar için bilfiil yirmi beş sene hizmet mecburidir. Zabıt olduktan sonra ecnebî memleketlerde tevsii malûmat edilir. Avdet etmiş olanlar masarıfları kendi taraflarından vuku bulmuş ise mahalli memuriyetlerine azimet ve avdet tarihleri arasında geçen müddet kadar, hükümet tarafından tesviye edilmiş ise salıfüzükir müddetin iki misli kadar hizmet etmedikçe (tekaüt edilerek dolmuş olsa bile) tekaüt edilmelerini isteyemezler.

MADDE 12 — Muhakeme olunmak üzere açığa çıkarılanlar ile her ne suretle olursa olsun bilmuhakeme hapis ile cezalandırılan zabıtlar ve askerî memurların açıkta geçirdikleri müddetler ile hapis müddetleri tekaüde esas tutulan hizmet müddetlerine indirilir. Ancak muhakeme olmak üzere açığa çıkarılanların beraetleri halinde açıkta geçen müddetin tamamı tekaüt müddetlerine ithal olunur ve 10 temmuz 1324 tarihinden evvel siyaseten mahkûm olanlar ile muhtelif suretlerle mahkûm olanlardan affı umumî kanunundan istifade edenler müstesnadır.

MADDE 13 — Harbi intaç eden umumî veya kısmî seferberliğe veya seferberliği icap eden dahilî tedibata iştirak eyliyen ordu zabitan ve memurun tekaüt müddetlerinin hesabında müddeti iştirakleri eğer bir seneden az ise bir sene ve bir seneden fazla ve iki seneden az ise iki sene ve daha fazla ise bu nisbet üzere hizmeti askeriye müddetlerine zam yapılır. İşbu icap ettiren devirlerin hudu-

Askerî kısma ait hükümler

MADDE 11 — Zabıtlarla askerî memurların tekaüde istihkak müddeti berveçhi atidir:

Liva ve Livadan yüksek rütbeli zabıtlar ile onlar kadar maaş alan askerî memurlar için 30 senedir. Ancak bunlardan bilfiil yirmi beş sene hizmeti mesbuk olupta kanunu mahsuslarına göre beş sene hizmet zammı alanlar 30 sene hizmet etmiş sayılır. Miralay ve bundan küçük rütbeli zabıtlar ve askerî memurlar için bilfiil yirmi beş sene hizmet mecburidir. Zabıt olduktan sonra ecnebî memleketlerde tevsii malûmat ederek avdet etmiş olanlar masarıfları kendi taraflarından vukubulmuş ise mahalli memuriyetlerine azimet ve avdet tarihleri arasında geçen müddet kadar; Hükümet tarafından tesviye edilmiş ise salıfüzükir müddetin iki misli kadar hizmet etmedikçe (tekaüt müddeti dolmuş olsa bile) tekaüt edilmelerini isteyemezler.

MADDE 12 — Muhakeme olunmak üzere açığa çıkarılanlar ile her ne suretle olursa olsun bilmuhakeme hapis ile cezalandırılan zabıtlar ve askerî memurların açıkta geçirdikleri müddetler ile hapis müddetleri tekaüde esas tutulan hizmet müddetlerinden indirilir. Ancak muhakeme olunmak üzere açığa çıkarılanların men'i muhakeme ya ademi mes'uliyet, yahut beratları halinde açıkta geçen müddetin tamamı tekaüt müddetine ithal olunur. 10 temmuz 1324 tarihinden evvel siyaseten mahkûm olanlar ile muhtelif suretlerle mahkûm olanlardan affı umumî kanunundan istifade edenler müstesnadır.

MADDE 13 — Harbi intaç eden umumî veya kısmî seferberliğe veya seferberliği icap eden dahilî tedibata iştirak eyliyen zabitan ile askerî memurların tekaüt müddetlerinin hesabında müddeti iştirakleri eğer bir seneden az ise bir sene ve bir seneden fazla ve iki seneden az ise iki sene ve daha fazla ise bu nisbet dairesinde olmak üzere hizmeti askeriye müddetlerine zammedilir. Bu zamları icap ettiren devirlerin hududu harpte ilânı harpten

ON ALTINCI MADDE — Tekaiüt oldukları tarihteki rütbe veya sınıfta on beş sene kalmış olanlara mafevk rütbe veya sınıf maaşı üzerinden tekaüt maaşı tahsis olunur. Bu gibilerin tekaütlerinden evvel vefatları vuku bulursa yetim maaşları mafevk rütbe veya sınıf üzerinden bağlanır. Hükmen veya sicillen tekaüde sevkolanlar kanunun bu müsaadesinden istifade edemezler.

ON YEDİNCİ MADDE — Üçüncü maddenin (F) fıkrası hükmüne göre tekaüt edilenlere hizmet müddetleri ne olursa olsun altıncı maddede yazılı hesaptan tekaüt maaşı tahsis olunur.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Mütekait zabıtlar ve askerî memurlardan sefer ve hazar vakitlerinde askerlik hizmetine alınmış olanlara rütbe ve memuriyetleri muhassasatı verilmek üzere tekaüt maaşları muvakkaten kesilir. Bunlar hizmet esnasında malûl olurlar ise tezayüt eden hizmet müddetlerine ve malûliyet derecelerine ve eğer dahil oldukları harp ve hizmet esnasında rütbeleri terfi olunmuş ise yeni rütbelerine nazaran yeniden tekaüt maaşına nail olurlar.

ON DOKUZUNCU MADDE — Gedikli küçük zabıtlar tekaüde istihkak kazanmak için bilfiil yirmi sene hizmete mecburdurlar. Tekaiüde istihkak kazandıktan sonra vefat edenlerin yetimlerine de maaş bağlanır.

1492 numaralı kanunda yazılı rütbelerine ait yaşları ikmal edenlerle hangi yaş ve rütbede olursa olsun sıhî halleri hizmete devamı mani teşkil ediyenler rızalarına bakılmaksızın tekaüt edilir. Sicilleri hizmete devamlarına mani olanlardan tekaüt müddetini ikmal etmiş bulunanlar tekaüt edilirler. Tekaiüt müddetini ikmal etmeyenler terhis olurlar.

Askerî istifa hükümleri

YİRMİNCİ MADDE — Zabıtlar ve askerî memurlar zabıt ve memur olduklarından itibaren on beş sene askerî hizmetlerini ifadan sonra istifa edebilirler. Ancak ecnebi memleketlerde tahsil edenlerin istifalarının kabulü on dördüncü madde hükümlerine tabidir.

YİRMİ BİRİNCİ MADDE — Askerî mektepler talebesinden istifa etmek isteyenlerin, Devletçe yapılan bircümle mektep masraflarını ödemek şartıyla istifaları kabul olunur.

YİRMİ İKİNCİ MADDE — İstifa etmiş olan zabıtlar Devletçe lüzum görülürse ihtiyat zabıtları kanunu mucibince muvakkaten askerî hizmete davet olunur. Bu takdirde mezkûr kanun hükmüne tabi olurlar.

Mülkî kısma ait hükümler

YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bilfiil yirmi beş sene hizmet eden mülkî memurlar tekaüt hakkına malik olur. Mesleği memuriyet olup meb'usluğa intihap edilenlerin meb'usluk müddeti filî hizmetaddolunur. Harp mevkiinde vazife ifa ediyen ve düşmana esir düşen ve ihtiyat zabıtı olarak seferberliğe iştirâk eden memurların harp, esaret ve seferberliğe iştirâk müddetleri iki kat sayılarak bir katı filî hizmete ve diğeri tekaüt maaşlarının hesabında hizmet müddetine zammolunur.

788 numaralı memurin kanununun müzeyyel maddesile kabul edilen müddetler de yukarıki fıkra hükmüne tabidir.

Memurin kanunu ve diğeri kanunlarlamuayyen muntaka zamları yirmi beş sene

du harpte ilâni harpten akdi sulha kadar ve dahilî isyanlardan müsademe başladığı tarihten seferberliğin hitamı tarihine kadar bunlara iştirâk edenlerden seferberliğin devamı esnasında sicillen veya hükmen tekaüt edilen veya tekaüdü icra edilmiş olanlarla ancak iştirâk günleri kadar zam yapılır.

İştirâk edenlerden seferberlik esnasında şehit olanlara veya meşakî seferiyeden müteessiren vefat edenlere ve sefere devam edemeyecek kadar malûl kalanlara teknil devirlerde tamamen bulunmuşlar gibi zam yapılır.

MADDE 14 — Zabıtlar ve askerî memurlardan ecnebî kız ve kadınlarla evlenenler veya nikâhsız olarak yaşayanlar tekaüt hukukundan mahrumiyet şartile müstafi addolunur.

Bu suretle evlenen veya nikâhsız olarak ecnebî kadınla yaşayan zabıtlar ve askerî memurlar istifa için kanunî müddeti ikmal etmemiş iseler muayyen olan tazminatı verirler. Ecnebî memleketlere tahsil için veya memuriyetle gönderilmiş veya kendi hesabına gitmiş olanlardan işbu emri vakii ihdas edenler hakkında yukarıki fıkralarda gösterilen muamelelerin tatbiki ile beraber orada buldukları müddet zarfında aldıkları maaş ile Hükümetçe yapılan bilcümle masarif ve ayrıca cezaen bunun bir misli kendilerinden tahsil olunur. Bu suretle ordudan çıkarılanlar 1076 numaralı ihtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları kanununun 23 üncü maddesi hükmüne tabi tutularak yaşlarına göre askerlik mükellefiyet kanunu mucibince muamele görür.

MADDE 15 — Hini tekaüdündeki rütbe veya sınıfta on beş sene kalmış olanlara mafevk rütbe veya sınıf maaşı üzerinden tekaüt maaşı tahsis kılınır. Bu gibilerin tekaütlerinden evvel vefatları vuku bulursa yetim maaşları mafevk rütbe veya sınıf üzerinden bağlanır.

Divanı Harp veya Divanı Haysiyet kararile hükmen veya sicillen tekaüde sevkolanlar kanunun bu müsaadesinden istifade edemezler.

MADDE 16 — Hükmen veya sicillen tekaüde sevk edilen zabıtlarla askerî memurlar vazife ve derecesinin ehli olmadığına dair sicil alan mülkî memurların hizmet müddetleri on beş sene veya daha fazla olursa hizmet müddetleri nisbetinde hayatlarında kendileri

akti sulha kadar ve dahilî isyanlarda müsademe başladığı tarihten seferberliğin hitamı tarihine kadardır. Bunlara iştirak edenlerden seferberliğin devamı esnasında sicillen veya hükmen tekaüt edilen veya tekaüde irca olunanlara ancak iştirak günleri kadar ve seferberlik esnasında şehit olanlara veya meşakî seferiyeden müteessiren vefat edenlere ve sefere devam edemeyecek kadar malûl kalanlara teknil devirlerde tamamen bulunmuş gibi zam yapılır.

MADDE 14 — Zabıtlar ve askerî memurlardan ecnebî kız ve kadınlarla evlenenler veya nikâhsız olarak yaşayanlar tekaüt hukukundan mahrumiyet şartile müstafi addolunur. Bu suretle evlenen veya nikâhsız olarak ecnebî kız ve kadınlarla yaşayan zabıtlar ve askerî memurlar istifa için kanunî müddeti ikmal etmemiş iseler muayyen olan tazminatı verirler. Ecnebî memleketlere tahsil için veya memuriyetle gönderilmiş veya kendi hesabına gitmiş olanlardan işbu emri vakii ihdas edenler hakkında yukarıki fıkralarda gösterilen muamelelerin tatbiki ile beraber orada buldukları müddet zarfında aldıkları maaş ile Hükümetçe yapılan bilcümle masarif ve ayrıca cezaen bunun bir misli kendilerinden tahsil olunur; bu suretle ordudan çıkarılanlar 1076 numaralı ihtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları kanununun 23 üncü maddesi hükmüne tabi tutularak yaşlarına göre askerlik mükellefiyeti kanunu mucibince muamele görür.

MADDE 15 — Hini tekaütlerindeki rütbe veya sınıfta on beş sene kalmış olanlara mafevk rütbe veya sınıf maaşı üzerinden tekaüt maaşı tahsis olunur. Bu gibilerin tekaütlerinden evvel vefatları vuku bulursa yetim maaşları mafevk rütbe veya sınıf üzerinden bağlanır. Divanharp kararile hükmen veya sicillen tekaüde sevkolanlar kanunun bu müsaadesinden istifade edemezler.

MADDE 16 — Hükmen veya sicillen tekaüde sevk edilen zabıtlarla askerî memurların ve memurların kanununun 77 inci maddesi mucibince vazife ve derecesinin ehli olmadığına dair sicil alan mülkî memurların hizmet müddetleri on beş sene veya daha fazla olursa hizmet müddetleri nisbe-

ye dahil olmayıp ancak tekaüt maaşlarının hesabında hizmet müddetine ilâve edilir.

Mazuliyet veya açık maaşı almak suretinde geçirilen müddetin nısfı yalnız tekaüt maaşının hesabında itibare alınıp diğer nısfı hesaba alınmaz.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Reisiümhurlukta bulunan zevata tekaüt müddetini ikmal etmiş olsun olmasın Reisiümhurluk makamına tahsis kılınmış olan şehri tahsisatın her ay beşte biri verilir.

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Türkiye Büyük Millet Meclisinin teessüsünden itibaren Büyük Millet Meclisi Reisliğinde bulunanlar ve İcra Vekilleri Heyetine dahil olupta bilfiil Vekillik etmiş olanlar tekaüt müddetini ikmal etmemiş olsalar bile kendilerine birinci derece üzerinden tekaüt maaşı tahsis edilir.

Hizmeti yirmi beş seneden fazla olanlara keza birinci derece üzerinden altıncı madde hükmüne tevfikân tekaüt maaşı verilir. Bunlardan on beşinci maddede yazılı zamlara istihkakı olanların bu zamları mezkûr maddeye tevfikân ayrıca hesap ve ilâve edilir.

Yukarıda zikrolunan makamlarda bulunmuş olan zevattan elyevm müteakıt olanlar hakkında da bu madde ahkâmı caridir.

YİRMİ ALTINCI MADDE — Altmış beş yaşını doldurupta tekaüt müddetini ikmal etmemiş ve fakat yirmi sene ve daha ziyade hizmet etmiş olanlara yirmi beşten noksan olan beher sene için yirmi beş senelik tekaüt maaşının yirmi beşte biri tenzil edilmek suretinde tekaüt maaşı tahsis olunur.

Hizmeti yirmi seneye balığ olmyanlara beher hizmet senesi için birer aylık hesabile son aldıkları maaşın emsali hasılı def'aten verilerek alâkalari kesilir.

Malûllere müteallik hükümler

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Vücutlarındaki arıza sebeble kıt'a vazifesini ifaya muktedir olmyan zabitlerle kabiliyeti bedeniye nizamnamesi mucibince vazife göremeyecek olan askerî memurlara ve vazife ifasına mani ve tedavisi imkânsız hastalıklara duçar olan mülkî memurlara malûl denir.

Malûliyet için en az üç hekimden mürekkep bir sıhhiye heyeti tarafından rapor verilmek lâzımdır. İhtisasa taallûk eden hallerde mütehassısın bulunması ve zabitler ile askerî memurlara müteallik hallerde bunlardan en az ikisinin askerî hekim olması şarttır. Zabitler ve askerî memurların raporları Millî Müdafaa Vekâleti Sıhhiye dairesinin ve mülkî memurların raporları Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâletinin tasdikı ile kat'î olur.

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Vazife icabı olarak kendi sun'u taksiri bulunmaksızın her nevi malûliyete duçar olan zabitler ve mülkî ve askerî memurlar bu kanun mucibince malûliyet maaşına müstehak olurlar.

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — Efrat, küçük zabitler ve gediklilerden hazarda askerî vazifelerini ifa etmekte iken vazifelerinin tesirile malûl kalanlar, malûliyet maaşına müstahak olurlar.

OTUZUNCU MADDE — 551 numaralı kanuna merbut emraz cetvelindeki derecelerden biri ile vazife icabı olarak malûl olan zabitler ve askerî memurlara hizmet müddetlerine göre isabet edecek tekaüt maaşı üzerine, tekaüt edilmeden evvel aldığı asli maaşın emsali hasılı ile tekaüt maaşı arasındaki farkın yüzde doksanının zammı ile birinci, yüzde sekseninin zammı ile ikinci, yüzde yetmişinin zammı ile üçüncü, yüzde altmışının zaamı ile dördüncü, yüzde ellisinin zammı ile be-

tekaüt veya vefatlarında aileleri yetim maaşına nail olurlar. Bu gibilerin hizmet müddeti on beş seneden aşağı ise beher hizmet senesi için birer aylık hesabile tam aldıkları maaşın emsali hasılı def'aten verilerek alâkaları kesilir. Bu parayı almaksızın vefat edenlerin veresesine verilir.

MADDE 17 — Mütekait zabıtlar ve askerî memurlardan sefer ve hazer vakıtlarda ciheti askeriyede hizmete kabul edilmiş olanlara rütbe ve memuriyetleri muhassasatı verilmek üzere tekaüt maaşları muvakkaten kesilir. Bunlar hizmet esnasında malûl ve sakat olurlar ise tezayüt eden müddeti hizmetlerine ve derecei malûliyetlerine ve eğer dahil oldukları ve harp ve hizmet esnasında terfii rütbe etmiş bulunurlarsa yeni rütbelerine nazaran yeniden tekaüt maaşına nail olurlar.

MADDE 18 — Gedikli küçük zabıtlar tekaüde istihkak kazanmak için bilfiil yirmi sene hizmete mecburdurlar. Tekäüde istihkak kazandıktan sonra vefat edenlerin yetimlerine de maaş bağlanır.

(A) Deniz ve hava gedikli küçük zabıtlar muhtelif rütbelerde bulunabilecekleri azamî yaş aşağıda gösterilmiştir:

	Azamî yaş
Gedikli çavuş ve başçavuş muavini	40
Başçavuş	45
Başgedikli	50

(B-) A fıkrasında yazılı rütbelerine ait yaşları ikmal edenlerle hangi yaş ve rütbede olursa olsun ahvali sıhhiyeleri hizmete devamına mani teşkil edenler rızalarına bakılmaksızın tekaüt edilir. Sicil ve vaziyetleri hizmete devamına mani olup tekaüt müddetini ikmal etmiş olanlar tekaüt edilir. Tekäüt müddetini ikmal etmeyenler terhis olunur.

Askerî istifa hükümleri

MADDE 19 — Bütün zabıtlar ve askerî memurlar dühullerinden itibaren on beş sene askerî hizmetlerini ifadan sonra istifa edebilirler. Ancak ecnebî memleketlerde tahsil edenlerin istifalarının kabulü 11 inci madde hükümlerine tabidir.

tinde hayatlarında kendileri teküt maaşına veya vefatlarında aileleri yetim maaşına nail olurlar. Bu gibilerin hizmet müddeti on beş seneden aşağı ise beher hizmet senesi için birer aylık hesabile son aldıkları maaşın emsali hasılı defaten kendilerine verilerek alâkaları kesilir. Bu parayı almaksızın vefat edenlerin veresesine verilir.

MADDE 17 — Mütekait zabıtlar ve askerî memurlardan sefer ve hazar vakıtlarında ciheti askeriyede hizmete alınmış olanlara rütbe ve memuriyetleri muhassasatı verilmek üzere tekaüt maaşları muvakkaten kesilir. Bunlar hizmet esnasında malûl ve sakat olurlar ise tezayüt eden müddeti hizmetlerine ve derecei malûliyetlerine ve eğer dahil oldukları harp ve hizmet esnasında terfii rütbe etmiş bulunurlarsa yeni rütbelerine nazaran yeniden tekaüt maaşına nail olurlar.

MADDE 18 — Gedikli küçük zabıtlar tekaüde istihkak kazanmak için bilfiil 20 sene hizmete mecburdurlar. Tekäüde istihkak kazandıktan sonra vefat edenlerin yetimlerine de maaş bağlanır.

A - Deniz ve hava gedikli küçük zabıtların muhtelif rütbelerde bulunabilecekleri yaş azamî aşağıda gösterilmiştir.

	Azamî yaş
Gedikli çavuş veya başçavuş muavini	40
Başçavuş	45
Baş gedikli	50

B - A fıkrasında yazılı rütbelerine ait yaşları ikmal edenlere hangi yaş ve rütbede olursa olsun ahvali sıhhiyeleri hizmete devamına mani teşkil edenler rızalarına bakılmaksızın tekaüt edilir. Sicilleri hizmete devamına mani olup tekaüt müddetini ikmal etmiş olanlar tekaüt edilir. Tekäüt müddetini ikmal etmeyenler terhis olunur.

MADDE 19 — Bu kanunun meriyetinden evvel malûlen tekaüdü icra kılınmış olan zabıtlarla askerî ve mülkî memurlar maa tahsisatı fevkalâde almakta oldukları maaşın yüzde yirmi beşi 1930 senesi haziranından itibaren verilmek üzere zammedilmiştir. Bunlardan maada askerî ve mülkî bileümle mütekaidin ile eytam ve eramile maa tahsisat almakta oldukları maaşların yüzde onu zam-

şinci, yüzde kırkının zammı ile altıncı, derece malûliyet maaşı tayin ve tahsis olunur.

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Vazife icabı olmıyarak malul olan zabıtlar ile askerî memurlara hizmet müddetleri ne olursa olsun bu kanunun altıncı maddesinde yazılı hesap üzerinden tekaüt maaşı tahsis olunur.

OTUZ İKİNCİ MADDE — Harbiye ve askerî mekteplerin bu derecedeki sınıfları talebesile bilumum efrat, küçük zabıtlar ve tekaüt hakkını henüz kazanmamış gediklilerin malûllerine birinci derece için 900, ikinci derece için 825, üçüncü derece için 775, dördüncü derece için 725, beşinci derece için 675, altıncı derece için 650 kuruş tahsis olunur. Tekaüt maaşına istihkak kazanmış olan gedikli malûllerin derecelerine göre tekaüt maaşlarına bu miktarlar zammolunur.

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Harpte ve dahilî tedibatta gönüllü asker olarak istihdam edilenlerin malûllerine ve şehitlerin yetimlerine muvazzaf efrat ve zabıtlar gibi malûliyet ve eytam maaşı tahsis olunur.

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Efrattan gerek silâh altına celp ve gerek terhis esnasında resmî memur nezaretinde sevk olunurken kendilerinin taksirleri bulunmaksızın kazaen malûl olanlara da malûliyet maaşı tahsis olunur.

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Diğerinin yerine askerî hizmet ifa eyledikleri tahakkuk eden efrattan harp ve hizmet esnasında malûl olanlara tekaüt maaşı tahsis olunmaz.

OTUZ ALTINCI MADDE — Menmu fiillerden ve kanun, nizam ve emirlere mugayir hareketlerinden dolayı vukua geldiği askerî mahkemelerce hükmen sabit olan malûliyet sebeble zabıtlar, memurlar, gedikliler ve askerî efrada malûliyet ve terfi zamları verilmez.

İntihara teşebbüs veya mükeyyefat ile zehirlenmek gibi kendi taksirleri neticesinde malûl kalanlar malûliyet ve terfi zamlarından istifade edemezler.

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Dereceli askerî malûller her üç senede bir askerî sıhhiye heyeti tarafından muayene edilerek malûliyet ve terfi dereceleri yeniden tesbit olunur.

Bu üç senenin mebdei malûliyet ve terfi derecelerinin tesbiti için daha evvel icra kılınmış olan muayene neticesinde tanzim olunan raporların usulen tasdikı tarihidir. Zabıtlar ve askerî memurlardan malûliyetleri zail olarak derece haricinde kalanların malûliyet ve terfi zamları kesilir. Ve bu bapta sıhhi raporun tasdikı tarihinden itibaren yalnız hizmet müddetlerine göre isabet eden tekaüt maaşları verilir. Efrattan olanların tekaüt maaşları kesilir.

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — Malûliyetleri zail olanların üç sene sonra bir defaya mahsus olmak üzere tekrar muayeneleri icra edilir. Aynı malûliyetin tekevvünü ile tekrar derece dahiline girmeleri icap ederse son muayene raporunun tasdikından itibaren malûliyet ve terfi zamları yeniden tesbit ve ita olunur.

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten sonra ilk icra kılınacak muayene neticesinde malûliyetlerinin tezayüt veya tenakusuna imkân olmadığı askerî sıhhiye heyetince tesbit olunanların bir daha muayene edilmemesi kayıtlarına ve resmî senetlerine işaret olunur.

KIRKINCI MADDE — Askerî efrattan malûl kalanların kıt'a ve müessese icmallerinden kayıtlarının terkinin tarihleri tahakkuk ettirilemediği takdirde malûliyetlerine nazaran hangi tarihten itibaren maaş tahsisi lâzım geleceği sıhhiye he-

MADDE 20 — Askerî mektepler talebesinden istifa etmek isteyenler mektepçe ihtiyar olunan masarifi mukanneneyi nakten vermek şartile istifaları kabul olunur.

MADDE 21 — İstifa etmiş olan zabitler Devletçe lüzum görüldüğü taktirde ihtiyat zabitleri kanunu mucibince muvakkaten askerî hizmete davet olunur. Mezkûr kanun hükmüne tabi olurlar.

MADDE 22 — Bilfiil 25 sene hizmet eden memurlar tekaüt hakkına malik olur. Mesleki memur olup meb'usluğa intihap olunanların meb'usluk müddeti hizmeti filiye addolunur.

Mazuliyet maaşı veyahut vekâlet emrinde bulunarak ve açık maaşı alarak geçen müddetin nısfı ve mevkii harpte ifayi vazife eden ile düşmana esir düşenlerin ihtiyat zabiti olarak seferberliğe iştirak edenlerin, harp, esaret ve seferberliğe iştirak müddetleriyle memurun kanunile muayyen muntaka zamlarının tamamı yirmi beş seneye dahil olmayıp ancak tekaüt maaşlarının hesabında müddeti hizmete zamlanur. Kanuni mezuniyet haricinde bir sene zarfında bir veya müteaddit defa bir aydan fazla hastalık müddetleri fili hizmet müddetinden tenzil edilir.

MADDE 23 — Türkiye Büyük Millet Meclisinin teessüsünden itibaren Reiscümhur ve Büyük Millet Meclisi Reisliği makamlarında bulunanlar ve İcra Vekilleri Heyetine dahil olupta bilfiil vekillik etmiş olanlar tekaüt müddetini ikmal etmemiş olsalar bile kendilerine birinciderece üzerinden tekaüt maaşı tahsis edilir.

Hizmeti yirmi beş seneden fazla olanlara keza birinci derece üzerinden beşinci madde hükmüne tevfikan tekaüt maaşı verilir. Bunlardan ou üçüncü maddede yazılı zamlara istihkakı olanların bu zamları mezkûr maddeye tevfikan ayrıca hesap ve ilâve olunur.

medilmiştir. Ancak bu yüzde on zammın yarısı 1930 senesi haziranından itibaren ve diğer yarısı da 1931 senesi haziranından itibaren verilir.

Askerî istifa hükümleri

MADDE 20 — Zabitler ve askerî memurlar duhullerinden itibaren fiilen 15 sene askerî hizmetlerini ifadan sonra istifa edebilirler. Ancak ecnebî memleketlerde tahsil edenlerin istifalarının kabulü 11 inci madde hükümlerine tabidir.

MADDE 21 — İkinci madde mucibince tekaüt ve istifa hakkına mebde ittihaz edilen mektep ve sınıflara geçmeden evvel istifa etmek isteyen talebenin, o zamana kadar Devletçe yapılan bilmümlerle mektep masraflarını ödemek şartile istifaları kabul olunur.

MADDE 22 — İstifa etmiş olan zabitler Devletçe lüzum görülürse ihtiyat zabitleri kanunu mucibince muvakkaten askerî hizmete davet olunur, bu takdirde mezkûr kanun hükmüne tabi olurlar.

Mülkî hükümler

MADDE 23 — Bilfiil 25 sene hizmet eden memurlar tekaüt hakkına malik olur. Mesleği memur olup meb'usluğa intihap olunanların meb'usluk müddeti hizmeti filiye addolunur. Mazuliyet maaşı, yahut vekâlet emrinde bulunarak açık maaşı alanların bu suretlerle geçen müddetlerinin nısfı ve mevkii harpte ifayi vazife eyliyenlerin ve düşmana esir düşenlerin ve ihtiyat zabiti olarak seferberliğe iştirak edenlerin harp, esaret ve seferberliğe iştirak müddetleriyle memurun kanunu ve tamamı diğer kanunlar ile muayyen muntaka zamlarının 25 seneye dahil olmayıp ancak tekaüt maaşlarının hesabında müddeti hizmete zammolu-

heyeti raporu üzerine Millî Müdafaa Vekâletince tesbit olunur.

KIRK BİRİNCİ MADDE — Terfih zamları yetimlere intikal etmez.

KIRK İKİNCİ MADDE — Vazife icabı malûliyete düçar olan mülkî memurlara aşağıda yazıldığı veçhile malûliyet maaşı tahsis olunur:

A : Birinci derece malûl olanlara hizmeti her kaç sene olursa olsun (yirmi beş) sene hizmet etmiş gibi hesap olunacak tekaüt maaşı yüzde elli fazlasile malûliyet maaşı olarak tahsis olunur. (Yirmi beş) seneden fazla hizmette bulunanlar maaşlarının emsali hasılının yüzde doksanile tekaüt edilir.

B : İkinci derece malûl olup hizmet müddeti on seneden aşağı olanlara yirmi beş sene hizmet etmiş gibi hesap olunacak tekaüt maaşı yüzde on ve on seneden yirmi beş seneye kadar hizmeti olanlara yüzde otuz ve yirmi beş seneden ziyade hizmeti olanlara yüzde altmış fazlasile tahsis olunur.

C : Üçüncü derece malûl olup hizmet müddeti on seneden az bulunanlara yirmi beş senelik tekaüt maaşı ve on seneden yirmi beş seneye kadar hizmeti olanlara yüzde yirmi beş ve yirmi beş seneden ziyade hizmeti olanlara da yüzde elli fazlasile tahsis olunur.

Birinci ve ikinci derece malûliyetler 551 numaralı kanuna merbut emraz cêvelinin birinci ve ikinci derecelerinde sayılanlardan ibrettir. Bunlar haricinde kalan malûliyetler üçüncü derece sayılır.

KIRK ÜÇÜNCÜ MADDE — Vazife icabı olmayarak malûl olan mülkî memurlar yirmi altıncı madde hükmüne tevfikân tekaüde sevkedilirler.

KIRK DÖRDÜNCÜ MADDE — Malûliyet üzerine tekaüdü icra edilen mülkî memurlardan bilâhare malûliyeti geçerek vazife ifasına muktedir olduğu fennen tahakkuk edenlerden Devlet hizmetine tekrar girmek isteyenlerin tekaüt maaşları kesilir. Ve kendileri vekâlet emrine verilir.

Hizmet müddeti yirmi seneden az olmasından dolayı ikramiye verilerek tekaüt edilenlerden malûliyeti zail olup tekrar Devlet hizmetine girmek isteyenlerin almış oldukları ikramiyeden malûlen geçirdikleri zamanın her senesi için dört maaş hesabına balığı mahsup edilip üst tarafı geri alınır. Defaten veremiyenlerin maaşlarından yüzde on kesilmek suretile bu meblâğ istifâ edilir. Her iki surette tekrar istihdamlarından dolayı tekaüt maaşı tahsisinde tekaüt veya malûl olarak geçirdikleri müddet hesaba girmez.

KIRK BEŞİNCİ MADDE — Harpte veya eşkıya müsademelerinde şehiden ve hazarda kendisinin sunu taksiri olmayarak vazife icabı kazaen veya mecruh olup tedavi sırasında veya icra olunan cerrahî ameliyat neticesinde veya sebebi malûm olmayarak muhasara içinde vefat eden zabitlerle mülkî ve askerî memurların yetimlerine birinci derece malûliyet maaşının yüzde yetmiş beşi ve harbiye ve bu derecedeki sınıflar talebesi ile küçük zabitler, gedikliler ve efradın yetimlerine birinci derece malûliyet maaşının sülüsü tahsis olunur.

KIRK ALTINCI MADDE — Harp sahasında hizmet esnasında hava tesirleri ve sefer arızalarından dolayı ve hazar vaktinde askerî vazife ifası sırasında hastalanıp bunun neticesi olarak vefat eden zabitlerle askerî memurların yetimlerine birinci derece malûliyet maaşının yüzde altmış beşi tahsis olunur.

KIRK YEDİNCİ MADDE — Erkek çocukların yirmi yaşına duhullerinde ve kız çocukların teehhüllerinde veya yirmi beş yaşını doldurduklarında maaşları kesilir. Âli tahsilde bulunan çocukların maaşları yirmi beş yaşını geçmemek üzere tahsillerinin ikmaline kadar verilir. Yirmi beş yaşını doldurmak veyahut evlen-

Yukarıda zikrolunan makamlarda bulunmuş olan zevattan elyevm mütekaif olanlar hakkında da bu madde ahkâmı caridir.

MADDE 24 — Altmış beş yaşını doldurupta tekaüt müddetini ikmal etmemiş ve fakat yirmi seneden daha ziyade hizmet etmiş olanlara yirmi beş senelik tekaüt maaşının her senesi için yirmi beşte biri tenzil edilmek suretile tekaüt maaşı tahsis olunur. Hizmeti yirmi seneye balığ olmıyanlara beher hizmet senesi için birer aylık hesabıle son aldıkları maaşın emsali hasılı defaten verilerek alâkaları kesilir.

Malûllere müteallik hükümler

MADDE 25 — Vucutlarındaki arıza sebeble kıt'a vazifesini ifaya muktedir olmıyan zabitlerle kabiliyeti bedeniye nizamnamesi mucibince vazife göremeyecek olan askerî memurlar ve vazife ifasına mani ve tedavisi imkânsız hastalıklara dâçar olan mülkî memurlara malûl denir.

Bir şahsın malûliyetine lâakal üç hekimden mürekkep bir sıhhiye heyeti tarafından rapor verilir. Bilumum ihtisasa taallûk eden ahvalde mütahassısın bulunması ve zabitler ile askerî memurlara müteallik ahvalde bunlardan ikisinin askerî hekim olması şarttır. Zabitler ve askerî memurların raporları Müdafai Milliye Sıhhiye Dairesinin ve mülkî memurlarının raporları Sıhhiye Vekâletinin tasdiki ile kat'î olur.

MADDE 26 — Vezife icabı olarak kendi sun'u taksiri olmaksızın her nevi malûliyete dâçar olan zabitler ve mülkî ve askerî memurlar işbu kanun mucibince malûliyet maaşına müstahak olurlar.

MADDE 27 — Bilumum efrat, küçük zabitler ve gedikliler hizada askerî vazifelerini ifa etmekte iken vazifesinin tesirile malûl kâhırlarsa malûliyet maaşına müstahak olurlar.

nur. 788 numaralı memurın kanununa müzeyyel madde hükmü mahfuzdur. Kanunî mezuhiyet haricinde bir sene zarfında bir veya müteaddit defa üç aydan fazla hastalık müddetleri filî hizmet müddetinden tenzil edilir.

MADDE 24 — Reisiümhurlukta bulunan zevata tekaüt müddetini ikmal etmiş olsun olmasın Reisiümhurluk makamına tahsis kılınmış olan şehri tahsisatın her ay beşte biri verilir.

MADDE 25 — Türkiye Büyük Millet Meclisinin teessüsünden itibaren Büyük Millet Meclisi Reisliğinde bulunanlar ve İera Vekilleri Heyetine dahil olupta bilfiil Vekillik etmiş olanlar tekaüt müddetini ikmal etmemiş olsalar bile kendilerine birinci derece üzerinden tekaüt maaşı tahsis edilir.

Hizmeti yirmi beş seneden fazla olanlara keza birinci derece üzerinden beşinci madde hükmüne tevfiikan tekaüt maaşı verilir. Bunlardan on üçüncü maddede yazılı zamlara istihkakı olanların bu zamları mezkûr maddeye tevfiikan ayrıca hesap ve ilâve olunur.

Yukarıda zikrolunan makamlarda bulunmuş olan zevattan elyevm mütekaif olanlar hakkında da bu madde ahkâmı caridir.

MADDE 26 — Altmış beş yaşını doldurupta tekaüt müddetini ikmal etmemiş ve fakat yirmi sene ve daha ziyade hizmet etmiş olanlara yirmi beşten noksan olan beher sene için yirmi beş senelik tekaüt maaşının yirmi beşte biri tenzil edilmek suretile tekaüt maaşı tahsis olunur. Hizmeti yirmi seneye balığ olmıyanlara beher hizmet senesi için birer aylık hesabıle son aldıkları maaşın emsali hasılı defaten verilerek alâkaları kesilir.

Malûllere müteallik hükümler

MADDE 27 — Vücutlarındaki arıza sebeble kıt'a vazifesini ifaya muktedir olmıyan zabitlerle kabiliyeti bedeniye nizamnamesi mucibince vazife göremeyecek olan askerî memurlar ve vazife ifasına mani ve tedavisi imkânsız hastalıklara dâçar

mek suretile maaşları kesilen kız çocuklara almakta oldukları maaşın iki buçuk senelik miktarı defaten ikramiye olarak verilir. Dul zevceler yeniden evlendiklerinde maaşları kesilir.

Maaşa müstahak ailesi olmayarak vefat eden mütekaitlelerin yirmi beş yaşından yukarı bulunan evlenmemiş kız çocuklarına müteveffanın aldığı tekaüt maaşının iki buçuk seneliği ikramiye olarak verilir.

KIRK SEKİZİNCİ MADDE — Yetim maaşı birinci derecede zevceye ve evlâda, bunlar bulunmadığı takdirde ikinci derecede dul ana, muhtaç veya malûl zevç ve babaya tahsis olunur.

Memurlar veya mütekaitleler ikinci derecede bulunan istihkak sahiplerinin birinci derecede müstahikler arasına konulmasını bir beyanname ile talep eylemek hakkını haizdirler.

Maaş tahsisi için zevç ve babaların sinlerinin altmış beş veya daha ziyade olması veya her kaç yaşında olursa olsun maiyetlerini tedarik edemeyecek derecede malûl bulunması ve her iki takdirde tahsis kılınacak maaşa mühtaç olması lâzımdır. Altmış beş yaşına vusul nüfus kaydile, malûliyet, mahallince istihsal kılınacak raporun Sıhhiye Vekâleti veya heyeti tarafından tasdikı ile, mühtaçlık kendisini veya beslemesine mecbur olduğu aile efradını infak edecek kadar irat, servet veya kazancı olmadığına dair mahallî hükûmet idare heyetince verilecek mazbata ile tahakkuk eder.

KIRK DOKUZUNCU MADDE — Açıkta veya müstahdem iken vefat eden zabıtlar ile mülkî ve askerî memurların hizmetleri on beş sene veya daha fazla ise yirmi beş senelik tekaüt maaşının yirmi beşte birinin hizmet müddetine darbtı ile hasılının ve bunlardan kıdemen veya malûlen mütekaitle iken vefat edenlerin almakta oldukları maaşın, maaşa müstahak aile efradı adedine vahit zammı ile hasıl olan adede taksiminden çıkan harici kısmet aile efradının beherine tahsis olunur.

ELLİNCİ MADDE — Bir nüfusa isabet edecek maaşın miktarı 300 kuruş veya daha dun ise on seneliği def'aten verilerek alâkaları kesilir. Bu miktar aile meyanında bulunan kız çocukların yirmi beş, erkek çocukların on dokuz yaşını ikmaline kadar tahakkuk edecek müddete ait verilecek miktarı geçemez.

ELLİ BİRİNCİ MADDE — Maaşı kesilmiş askerî mütekaitleler ile tekaüde istihkak kesbetmiş muvazzaf zabıtlar ve askerî memurların çalışmasına mani bir ceza ile mahkûmen mahbus buldukları müddetçe ailesine yetim maaşı verilir. Bu gibilerin vefatlarında ailelerine yetim maaşı tahsis olunur.

ELLİ İKİNCİ MADDE — Ecelile vefat eden zabıtlar ile askerî ve mülkî memurlarda hizmet müddetleri on beş seneden aşağı olanların sene küsuratı tam sene sayılmak üzere memuriyette buldukları beher hizmet senesi için ikişer aylık hesabı ile maaşlarının emsali hasılı def'aten maaşa müstahak ailelerine verilerek alâkaları kesilir.

ELLİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Muhilli haysiyet ve namus bir cürüm ile ve alel-itlak ağır hapisve üç seneveya daha ziyade hapis ve müebbeden hizmeti ammeden memnuiyet ve sürgün cezalarını istilzam eden bir fiil ile veya vazifesinden dolayı altı aydan fazla hapis ile mahkûm olan memur veya mütekaitlelerin tekaüt hak ve maaşları sakit olur. Bunlardan on beş seneden fazla hizmeti olan memurun bu kanun mucibince isabet edecek maaşına ve mütekaitlelerin muhassas maaşlarına nazaran ailelerine cezalarının icrası müddetince yetim maaşı verilir. Cezalarının

olan mülki memurlara malûl denir.

Bir şahsın malûliyetine en az üç hekimden mürekkep bir sıhhiye heyeti tarafından rapor ve Dairesinin ve mülki memurların raporları verilir. Bilûmum ihtisasa taallük eden ahvalde mütehasısın bulunması ve zabıtlar ile askerî memurlara müte allik ahvalde bunlardan lâakal ikisinin askerî hekim olması şarttır. Zabıtlar ve askerî memurların Millî Müdafaa Vekâleti sıhhi-Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâletinin tasdikî ile kat'î olur.

MADDE 28 — Nizamnamei mahsusunda münderiç emraz cetvelindeki derecelerden biri ile malûl olan zabıtlar ve askerî memurlar hizmet müddetine göre isabet edecek tekaüt maaşı üzerine tekaüt edilmeden evvel aldığı asıl maaşla emsali hasilile tekaüt maaşı arasındaki farkın % 90 nın zammile birinci, yüzde seksenin zammı ile ikinci, yüzde yetmişinin zammı ile üçüncü, yüzde altmışının zammı ile dördüncü, yüzde ellisinin zammı ile beşinci, yüzde kırkının zammı ile altıncı derece malûliyet maaşı tayin ve tahsis olunur.

MADDE 29 — Bütün askerî mekteplerin Harbiye ve bu derecedeki sınıfları talebesi ile bilûmum efradı askerîye ve küçük zabitan ve tekaüt hakkını henüz kazanmamış gediklilerin malûllerine birinci derece için 900, ikinci derece için 825, üçüncü derece için 745 dördüncü derece için 725, beşinci derece için 675, altıncı derece için 650 kuruş tahsis olunur. Tekaüt maaşına istihkak kazanmış olan gedikli malûllerin derecelerine göre tekaüt maaşlarına işbu miktarlar zammolunur.

MADDE 30 — Harpte ve dahilî tedibatta gönüllü asker olarak istihdam edilenlerin malûllerine ve şehitlerin yetimlerine muvazzaf efrat ve zabitan gibi malûliyet ve yetim maaşı tasihh olunur.

MADDE 31 — Alelumum efrattan gerek silâh altına celbî ve gerek terhisi esnasında resmî memur nizamnamesinde sevk olunurken

MADDE 28 — Vazife icabı olarak kendî sunu ve taksiri olmaksızın her nevi malûliyete düçar olan zabıtlar ve mülki ve askerî memurlar bu kanun mucibince malûliyet maaşına müstahak olurlar.

MADDE 29 — Bilûmum efrat, küçük zabitan ve gedikliler hazaarda askerî vazifelerini ifa etmekte iken vazifelerinin tesirile malûl kalırlarsa malûliyet maaşına müstahak olurlar.

MADDE 30 — 551 numaralı kanuna merbut emraz cetvelindeki derecelerden biri ile malûl olan zabıtlar ve askerî memurlara hizmet müddetine göre isabet edecek tekaüt maaşı üzerine tekaüt maaşı üzerine tekaüt edilmeden evvel aldığı asıl maaşın emsali hasilile tekaüt maaşı arasındaki farkın % 90 nın zammile birinci, yüzde seksenin zammile ikinci, yüzde yetmişinin zammile üçüncü, yüzde altmışının zammile dördüncü, yüzde ellisinin zammile beşinci, yüzde kırkının zammile altıncı derece malûliyet maaşı tayin ve tahsis olunur.

MADDE 31 — Askerî mekteplerin Harbiye ve bu derecedeki sınıfları talebesile bilûmum efradı askerîye ve küçük zabitan ve tekaüt hakkı henüz

hitamında bu maaşlar kesilip vefatlarındayine yetimlerine tahsis olunur.

Türk vatandaşlığını terkeden veya vatandaşlıktan iskat olunanların kezaik tekaütlük hakları sakıt olur ve bunlar mütekaıt iseler maaşları kesilir. Ancak bunların Türkiyede kalan ve Türk vatandaşlığını muhafaza eden maaşa müstahak aile efradından nafakaya muhtaç oldukları sabit bulunanlar hakkında yukarıki hükümler tatbik olunur.

ELLİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Tedavisi kabil olmıyan emraz veya çalışmaya mani malûliyet sebebiile maişetini tedarikten acizleri tibben sabit bulunan muhtaç evlatlara yaşlarına bakılmıyarak hayat kaydile maaş tahsis olunur. Aylık almakta iken bu hallere duçar olanlara vefatlarına kadar maaşları verilmekte devam edilir.

ELLİ BEŞİNCİ MADDE — Müteaddit cihetten maaşa müstahak olan yetimlerin maaşı en çok alacağı cihetten hesap olunur.

49 uncu ve muvakkat 4 üncü maddeler mucibince tasfiyeye tabi tutulmuş olan zevce, ana, baba ve zevçlere diğerk cihetten daha fazla maaş tahsisi lâzım geldiği takdirde yalnız iki maaş arasındaki fark miktarı tahsis ve ita olunur.

ELLİ ALTINCI MADDE — Gaip zabıtlar, mülkî ve askerî memurların ailesi hakkında bu kanun hükümlerinin tatbiki gaiplik kararının verilmesine mütevakıftır.

Müteferrik hükümler

ELLİ YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun meriyetinden evvel derece üzerine malûlen tekaüdü icra kılınmış olan zabıtlar ile askerî memurların tahsisatı fevkalâdelerile beraber (terfi zammı hariç) almakta oldukları maaşın yüzde yirmi beşi ve diğerk askerî ve mülkî mütekaıtlar ile yetimlerin tahsisatı fevkalâdelerile beraber almakta oldukları maaşların yüzde onu 1 haziran 1930 tarihinden itibaren tahsisatı fevkalâdelerine zammedilmiştir. Ancak ikincilere yapılan yüzde on zammın yarısı 1930 senesi ve diğerk yarısı da 1931 senesi haziranından itibaren verilir.

ELLİ SEKİZİNCİ MADDE — Bilfiil otuz sene ve daha ziyade hizmet ifa edenlere tekaüt oldukları zaman almakta buldukları maaşlarının emsali hasılının bir seneliği ikramiye olarak verilir.

Bu kanunun üçüncü maddesi hükmüne tevfiikan tekaütlükleri tahakkuk edipte ikramiyelerini almaksızın vefat edenlerin bu ikramiyeleri kanunî mirascılarına verilir.

ELLİ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun askerlik maddelerine ait hükümleri jandarma efrat ve zabıtlarına da şamildir.

ALTMİŞİNCİ MADDE — Zabıtlar ile askerî memurlardan tekaüt olanlar üç sene zam alır. Ancak ordu ve jandarmada rütbesi olmıyan sivil memurlar mülkî ahkâma tabi olduğu gibi zabıtlar ile askerî memurlardan hükmen tekaüt olanlar dahi birinci fıkradaki zammı alamaz.

ALTMİŞ BİRİNCİ MADDE — Maaş sahipleri senede iki defa yoklama muamelesine tabidir. Mütevali iki yoklamada veya aralarında geçen zaman zarfında ilmühaber ibraz etmiyenlerin maaşları kesilir. Bilâhare hüviyet ve istihkaklarını isbat eyledikleri takdirde müracaatları tarihinden itibaren maaşları iadeten tahsis ve geçmiş zamana ait olanlarla beraber tediye olunur. Üç sene müracaat olunmadığı halde esaret ve ağır hastalık gibi kat'î bir mecburiyet neticesi olarak müracaat

kendisinin taksirleri kazaen malûl olanlara dahi malûliyet maaşı tahsis olunur.

MADDE 32 — Diğèrinin yerine hizmeti askeriye ifa ettikleri tahakkuk eden efrattan harp ve hizmet esnasında malûl olanlara tekaüt maaşı tahsis olunmaz.

MADDE 33 — Memnu fillerde ve mevcut kanuna nizam ve emirlere mugayir hareketlerinden dolayı vukua geldiği divan harpça hükmen sabit olan malûliyet dolayisile zabitler ve memurlar ve gedikliler ile efradı askeriye malûliyet ve terfih zammı verilmez. İntihar ederken malûl kalanlar ve mükeyyefat ile zehirlenmek ve avakibi gibi kendisinin taksiri neticesinde malûl olanlar malûliyet ve terfi zammından istifade edemezler.

MADDE 34 — Dereceli askerî malûller her üç senede bir askerî heyeti sıhhiye tarafından muayene olarak malûliyet ve terfih dereceleri yeniden tesbit olunur. Bu üç senenin mebdei malûliyet ve terfih derecelerinin tesbiti için daha evvel icra kılınmış olan muayene neticesinde tanzim olunan raporların alelusul tasdiki tarihidir. Zabitler ve askerî malûllerden malûliyetleri zail olanların yani derece haricinde kalanların malûliyet ve terfih zamları kesilerek bu bapta sıhhi raporu tasdiki tarihinden itibaren yalnız hizmetlerine nazaran yeniden tekaüt maaşı tahsis olunur.

MADDE 35 — Zabitler ve askerî malûllerden malûliyetleri zail olanların üç sene sonra ve bir defaya mahsus olmak üzere tekrar muayeneleri icra ve aynı malûliyeti teşeddüdü ile derece dahiline girmesi icap ederse son muayene raporunun tasdikinden itibaren malûliyet ve terfih zamları yeniden tesbit ve ita olunur.

MADDE 36 — Bu kanunun neşrinden sonra ilk icra kılınacak muayene neticesinde malûliyetlerinin tezayüt veya tenakusuna imkân olmadığı askerî sıhhiye heyetince tesbit olunan-

kazanmamış gediklilerin malûllerine birinci derece için 900, ikinci derece için 825, üçüncü derece için 775, dördüncü derece için 725, beşinci derece için 675, altıncı derece için 650 kuruş tahsis olunur. Tekaüt maaşına istihkak kazanmış olan gedikli malûllerin derecelerine göre tekaüt maaşlarına bu miktarlar zammolunur.

MADDE 32 — Harpte ve dahilî tedibatta gönüllü asker olarak istihdam edilenlerin malûllerine ve şehitlerin yetimlerine muvazzaf efrat ve zabitan gibi malûliyet ve yetim maaşı tahsis olunur.

MADDE 33 — Alelûmum efrattan gerek silâh altına celp ve gerek terhis esnasında resmî memur nezaretinde sevkolunurken kendilerinin taksirleri olmaksızın kazaen malûl olanlara da malûliyet maaşı tahsis olunur.

MADDE 34 — Diğèrinin yerine hizmeti askeriye ifa eyeldikleri tahakkuk eden efrattan harp ve hizmet esnasında malûl olanlara tekaüt maaşı tahsis olunmaz.

MADDE 35 — Memnu fiillerden ve kanun, nizam ve emirlere mugayir hareketlerinden dolayı vukua geldiği divan harpçe hükmen sabit olan malûliyet dolayisile zabitler ve memurlar ve gedikliler ile efradı askeriye malûliyet ve terfih zamları verilmez. İntihar ederken malûl kalanlar ve mükeyyefat ile zehirlenmek ve avakibi gibi kendisinin taksiri neticesinde malûl olanlar malûliyet ve terfih zamlarından istifade edemezler.

MADDE 36 — Dereceli askerî malûller her üç senede bir askerî heyeti sıhhiye tarafından muayene olunarak malûliyet ve terfih dereceleri yeniden tesbit olunur.

caat edemediklerini hükmen tevsik eyleyemiyenlere arada geçen müddete ait maaşlar verilmez.

ALTMİŞ İKİNCİ MADDE — Tekaiüt muamelesinde yaş tayini için takvim senesi hesabı ile nüfus tezkerelerindeki doğum tarihine itibar olunur. Nüfus tezkerelerinde doğum senesi hicrî olup ayı yazılmamış ise hicrî sene recebine tesadüf eden takvim senesi ayının iptidası ve eğer doğum senesi takvim senesi olarak mukayyet bulunduğu halde ayı yazılmış değil ise, o senenin temmuz iptidası doğum tarihi sayılır.

ALTMİŞ ÜÇÜNCÜ MADDE — Tekaiüde sevk veya irca edilenlerle muvazzaf veya tekaüt iken vefat eyliyenlerin yetimlerine resmî senet verilinceye kadar mensup oldukları vekâletin iş'arı üzerine maaşları Maliyece mahsubu icra kılınmak şartile mahalleri mal sandıklarınca aşağıda gösterilen nisbetler dairesinde peşinen tesviye olunur:

A - Tekaiüt muamelesinin intaç edildiğine dair Millî Müdafaa Vekâletinden bir iş'ar vuku bulmadan mahallî hükûmetlerine müracaat edecek tekaüt zabitlerle askerî memurların ibraz edecekleri muhassasat ilmühaberleri üzerine vazifelerine nihayet verildiği tarihten itibaren rütbe veya sınıf maaşları emsali hasılının üçte biri;

B - Tekaiüt maaşı tahsis edilmeden evvel veya muvazzaf iken vefat edenlerin yetimlerine vefatı takip eden ay iptidasından itibaren maaşları emsali hasılının dörtte biri;

C - Tekaiüt maaşı almakta iken vefat edenlerin yetimlerine vefatı takip eden ay iptidasından itibaren almakta oldukları maaşın yarısı (kanunun meriyetinden evvel tekaüt edilmiş olanların tahsisatı fevkalâdeleri de dahil);

D - Tekaiüde irca kılınan zabitlerle askerî memurların verecekleri muhassasat ilmühaberleri veya terhis vesikaları ve mülkî memurların memuriyetlerinden infikâklerini müş'ir vesikaları üzerine eski tekaüt maaşları mahallî mal sandıklarınca tesviye olunur.

E - Tekaiüde irca edilenlerden tekaüt maaşlarını hizmete celbedilmeden evvel almış oldukları mahalden gayri bir mahalde ikameti arzu ettikleri takdirde gösterecekleri resmî senet ve terhis vesikalarına göre yeniden ihtiyarı ikamet edecekleri mahallin mal sandığından tekaüt maaşları tesviye kılınır ve bilâhare eskiden ikamet ettikleri mahallin maliyesine malûmat verilerek maaş kayıtları istenir.

F : Resmî senetlerin sahiplerine tesliminde, fazla aldıkları taksitler tevkif, noksanı def'aten tesviye olunur.

ALTMİŞ DÖRDÜNCÜ MADDE — Aile efradından her hangi bir sebeple olursa olsun kesilen maaş müteveffanın diğer ailesi efradına zammedilmez.

Vefat tarihinde müstahak olmıyanlara bilâhare maaş tahsis olunamaz. Aneak hamil olan zevce doğurduğunda evvelce aileye muhassas maaş son efrat adedine göre tadil ve tashih olunur .

ALTMİŞ BEŞİNCİ MADDE — Tekaiüt hakkı başladığı tarihten itibaren bilûm mülkî ve askerî memur ve zabitlerin ve maaş bağlandıktan sonra dul ve yetimlerin yaptıkları yaş tashihleri tekaüt ve eytam muamelelerine müessir değildir.

ALTMİŞ ALTINCI MADDE — Evkaf, Ziraat Bankası ve Şehremaneti memurlarının 1 haziran 1928 tarihinden ve hususî ve mülhak bütçelerden maaş alan memurların bu kanunun mer'iyetinden evvel tekaüt aidatı itası suretile geçen hizmet müddetleri tekaüt için meşrut olan kanunî müddetin hesabında sayılır.

ların bir daha muayene edilmemesi kayıtlarına ve senedi resmilerine meşruhat verilir.

MADDE 37 — Efradı askeriyeden malûl kalanların kıt'a ve müessesat icmallerinden terkını kayıt tarihleri tahakkuk ettirilmediği takdirde malûliyetlerine nazaran hangi tarihten itibaren maaş tahsisi lâzım geleceği sıhhiye raporu ile vekâletçe tesbit olunur.

MADDE 38 — Terfih zammı yetimlere intikal etmez.

MADDE 39 — Devlet hizmetlerinde vazi fe ifasına mani ve tedavisi imkânsız hastalıklarla malûl oldukları usulü dairesinde fennen tahakkuk edenler ve ya 25 inci madde hükümüne tevfiakan tekaüde sevkedilirler. Vazi fe icabı olarak malûliyete duçar olan mülki memurlara berveçhi ati malûliyet maaşı tahsis olunur.

A — Birinci derecede malûl olanlara hizmeti her kaç sene olursa olsun 25 sene hizmet etmiş gibi hesap olunacak tekaüt maaşı yüzde elli fazlasile malûliyet maaşı olarak tahsis olunur. 25 seneden fazla hizmette bulunanlar maaşlarının yüzde doksaniyle tekaüt edilir.

B — İkinci derece malûl olup hizmet müddeti on seneden aşağı olanlara yirmi beş sene hizmet etmiş gibi hesap olunacak tekaüt maaşının yüzde on, on seneden yirmi beş seneye kadar olanlara işbu maaşın % 30 ve yirmi beş seneden fazla hizmeti olanlara % 60 fazlasıyla tahsis olunur.

C — Üçüncü derece malûl olup hizmet müddeti on seneden aşağı olanlara yirmi beş senelik tekaüt maaşı on seneden yirmi beş seneye kadar hizmeti olanlara işbu maaşın % 25 şî, ve yirmi beş seneden fazla hizmeti olanların % 50 fazlasıyla tahsis olunur.

Bu üç senenin mebdei malûliyet ve terfih derecelerinin tesbiti için daha evvel icra kılınmış olan muayene neticesinde tanzim olunan raporların alelûsul taksidi tarihidir. Zabitler ve askerî memurlardan malûliyetleri zail olanların yani derece haricinde kalanların malûliyet ve terfi zamları kesilerek bu bapta sıhhi raporun tasdikı tarihinden itibaren yalnız hizmet müddetlerine göre isabet eden tekaüt maaşları verilir.

MADDE 37 — Malûliyetleri zail olanların üç sene sonra ve bir defaya mahsus olmak üzere tekrar muayeneleri icra ve aynı malûliyetin tekevvünü ile derece dahiline girmesi icap ederse son muayene raporunun tasdikından itibaren malûliyet ve terfih zamları yeniden tespit ve ita olunur.

MADDE 38 — Bu kanunun neşrinden sonra ilk icra kılınacak muayene neticesinde malûliyetlerinin tezayüt veya tenakusuna imkân olmadığı askerî sıhhiye heyetine tespit olunanların bir daha muayene edilmemesi kayıtlarına ve senedi resmilerine işaret olunur.

MADDE 39 — Efradı askeriyeden malûl kalanların kıt'a ve müessesat icmallerinden terkını kayıt tarihleri tahakkuk ettirilmediği takdirde malûliyetlerine nazaran hangi tarihten itibaren maaş tahsisi lâzım geleceği sıhhiye heyeti raporu ile Millî Müdafaa Vekâletince tespit olunur.

ALTMİŞ YEDİNCİ MADDE — Evkaf ve Hudut Sıhhiye memurları bu kanunun hükümlerine tabidir. Şu kadar ki bu memurların tekaüt maaşları kendi bütçelerinden tesviye olunur .

ALTMİŞ SEKİZİNCİ MADDE — Hususî ve mülhak bütçelerden maaş alan memurlar için ayrıca bir tekaüt kanunu hazırlanarak meclise tevdi edilcektir. O kanun çıkıncıya kadar haklarında eski hükümler tatbik olunur. Ancak bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten sonra bu idare memurlarına yeniden tahsis olunacak tekaüt ve yetim maaşları kendi bütçelerinden verilir.

ALTMİŞ DOKUZUNCU MADDE — Mütekaitlerle bunların yetimlerinin tahsisatı fevkalâdelerile beraber üç aylık maaşlarının def'aten peşin olarak itasına Maliye Vekili mezundur. Bunlardan ölen ve hakkını iskat edenlerin fazla aldıkları istirdat edilmez.

YETMİŞİNCİ MADDE — Bu kanuna tevfikan tekaütleri icra kılınacak İcra Vekilleri ile meb'usların vekil ve meb'us buldukları müddetçe ve kezalik bu kanun mucibince tekaüt edilip te umumî, mülhak veya hususî bütçelerden ücret alanların bu ücretleri aldıkları müddetçe tekaüt maaşları nisif olarak tesviye edilir.

YETMİŞ BİRİNCİ MADDE — Tekait veya yetim maaşına istihkak tarihinden itibaren beş sene zarfında meşru bir mazerete müstenit olmaksızın tahsis için müracaat etmeyenlerin maaş hakları sakit olur. Bu gibilerin müracaatlarının kabulü hüküm istihsaline bağlıdır.

YETMİŞ İKİNCİ MADDE — 11 ağustos 1325 tarihli askerî tekaüt ve istifa kanunu ile memurini mülkiye tekaüt kanunu ve bu kanunların bilcümle tadilleri ve zeyilleri ve bunlara ait tefsir ve kararlar [1626 numaralı kanunun muvakkat maddesinin 2 inci fıkrası müstesna], 28 nisan 1330 tarihli tekaüt ve mazuliyet tevkifatının tevhit ve tezyidi nisbetleri hakkında kanunu muvakkat, 28 mart 1334 tarihli memurini ilmiye ve mülkiye ve askeriyeden ve bunların mütekaidininden tahtı silâha alınanların tekaüt ve aile maaşatı hakkında kanun, 20 haziran 1326 tarihli maarif ve mekâtip müdür ve muallimlerinin ... icrayı tekaütleri hakkında kanun, 14 kânunuevvel 1331 tarihli mülkiye tekaüt kanunu ahkâmının memurini ilmiye ile eytam ve eramiline de tatbiki hakkında kanun, 8 mart 1332 tarihli aidaatla müstahdem iken tavzif olunan bazı memurinin tekaüt ve mazuliyet kanunlarından istifadeleri hakkında kanun, 14 şubat 1332 tarihli meb'usandan ihtiyarî olarak mazuliyet ve tekaüt aidaatı ahzile meb'uslukta buldukları müddetin tekaüt ve mazuliyet müddetine mahsubuna dair kanun, 15 mart 1333 tarihli memurini ve müstahdemini ilmiyeden veya mualliminden.... olanların tekaüt ve aile maaşının sureti tahsisi hakkında kanun, 2 nisan 1333 tarihli rüsumat kantarcılarıyla motörlü sandal ve istimpot kaptan ve makinistlerinin hakkı tekaütleri ve kayıkçı ve odacılar hakkında olunacak muameleyi mutazammın kanun, 3 kânunusani 1334 tarihli hizmetleri yirmi beş seneye balığ olan vali, mütasarrıf, kaymakam, müdür ve polislerin tekaütleri hakkında kanun, 24 nisan 1335 tarihli müddeti hizmetleri yirmi beş seneye balığ olan vali, mütasarrıf, kaymakam, müdür ve polislerin tekaüde sevkine dair kanunun ilgası hakkında kararname, 788 numaralı memurini kanununun 70, 71, 72, 74 ve 76 inci maddeleri, 77 inci maddesinin son fıkrası ve 84 üncü maddesinin (H) fıkrası, 912 numaralı ordu, bahriye, jandarma zabitan ve memurini hakkındaki kanunun 8 ve 12 inci maddeleri, 1342 numaralı mülkiye, ilmiye ve askeriyeye mütekaitleriyle eytam

Aşağıda gösterilen malûliyetler birinci ve ikinci ve bunların haricinde kalan malûliyetler üçüncü derece sayılır.

Birinci Derece

1 — İki göz kâmilen ve gayrı kabili tedavi bir surette rü'yetten mahrum olmak, hissi ziya ve ya yarım metreya kadar parmak sayabilmek derecesinde rü'yetin tenakusu.

2 - Etrafı ülviyeden ikisinin bitri ve ya ikiside madum hükmünde olmak. bir tarafı ülvi ile bir tarafı süflinin aynı zamanda bitir ve ya tetmimi ve ya madum hükmünde olması.

3 - Felci nısfı tulâmi tam, felci esfeli tam.

4 - Ef'ali dimağiye ziyade derece muhtel olmak (kuvvei hafıza ve ya tekellümün mup-tal olması, belâhat, cinnet yahut ihtilâli şuur ilâh:)

(Re'sin curuhu, ihtikan, teşemmüs, iltihabi muhii dimaği, meşakı seferiye ve saire neticesi.)

İkinci Derece

5 - Her iki gözde kuvvei rü'yetin ancak 1/100 yani yarım metreden ve 1/50 yani iki buçuk metreden parmak sayabilecek derecede tenakus veyahut bir göz rü'yetten mahrum ve diğeri 1/25 yani iki metreden parmak sayabilecek halde olması.

6 - Etrafı süfliyeden ikisinin bitiri ve ya etrafı ülviyeden birinin cezrinden beter ve tetmimi.

7 — Fekki süflinin kâmilen ziyatı ve ya her iki fekki ülvinin ziyatı, yahut fili madığ mümkün olmayacak surette kavsi sinnilerin inhırafi, ve ya mafsalı sudgi fekkinin iltisakı.

MADDE 40 — Malûliyet üzerine tekaüdü icra edilen mülkî memurlardan bilahara malûliyeti zail olupta vazife ifasına muktedir olduğu fennen sabit olanların tekaüt maaşları kesilir. Kendileri vekâlet emrine verilir. Hizmet müddeti yirmi seneden az olmasından dolayı ikramiye verilerek tekaüt edilenlerden malûliyeti zail olmasından dolayı tekrar Devlet hizmetine talip olanların verilmiş olan ikramiye den malûlen geçirdikleri zamanın her senesi için dört maaş hesabına baliği mahsup edilip üst tarafı geri alınır. (bu meblağı defaten veremiyenlerin maaşlarından yüzde on kesilmek

MADDE 40 — Terfih zammı yetimlere intikal etmez.

ve eramilinin üç aylık maaşlarının peşin. itasına dair kanun, 1676 numaralı kanun, 1520 numaralı Devletle alâkaları katedilen bilûmum askerî ve mülkî memurlarla zabitan ve eytam ve eramiline tekaüt aidatının iadesine dair kanun ve bunlara müteferri bilcümle tefsir ve kararlar mülgadır.

YETMİŞ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun 1 haziran 1930 tarihinden muteberdir.

YETMİŞ DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Muvakkat maddeler

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte maaş alan ve yaşları yirmi ile yirmi beş arasında bulunan kız çocuklardan maaşla alâkasını kesmek arzu edenlerden yirmi yaşını ikmal etmiş olanlara beş, yirmi bir yaşında bulunanlara dört, yirmi iki yaşında bulunanlara üç, yirmi üç ve yirmi dört ve yirmi beş yaşında olanlara iki buçuk senelik maaş ve tahsisatı fevkalâdeleri mecmuu defaten verilir.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte yaşları yirmi beşi mütecaviz bulunan kız çocuklara muhassas maaş ve tahsisatı fevkalâdeleri mecmuunun iki seneliği defaten verilerek alâkaları kesilir. Ancak bu tarihte kırk beş yaşına vasıl olmuş bulunan kız çocukların (dullar dahil) maaşlarının itasına devam olunur. Bunlardan alâkalarını kesmek isteyenler bir sene zarfında müraccat ettikleri takdirde keza iki senelik maaş ve tahsisatı fevkalâdeleri mecmuu defaten verilir.

MUVAKKAT MADDE 3 — Devlet Demiryolları teşkilât kanununun muvakkat beşinci maddesi mucibince tekaüt aidatı vererek mezkûr demiryolları idaresinde istihdam edilmekte olanlar hakkında aşağıdaki şekilde muamele yapılır:

A - Hizmet müddetleri yirmi beş sene ve daha ziyadeye baliğ olanlara 11 ağustos 1325 tarihli kanunla tadilâtı mucibince tekaüt maaşı tahsis olunur ve bu maaşın bir seneliği ayrıca bir defaya mahsus olmak üzere ikramiye olarak verilir.

B - Hizmet müddeti yirmi ile yirmi beş sene arasında bulunanlara yirmi beş sene müddet hizmet etmiş addile (A) fıkrası mucibince tekaüt maaşı tahsis olunur.

C - Hizmet müddeti on beş sene ile yirmi sene arasında bulunanlara yirmi beş sene üzerinden hesap edilecek tekaüt maaşının beşte birinin tenzili suretile tekaüt maaşı tahsis edilir.

D - Hizmet müddeti on beş seneden aşağı olanlara sene kesirleri tam sayılmak üzere memuriyette buldukları beher hizmet senesi için iki maaşı asli hesabile ikramiye verilerek hazine ile alâkaları kesilir.

E - A, B, C fıkralarında muharrer tekaüt maaşlarıyla (D) fıkralarındaki ikramiye düyünü umumiye bütçesinin hususî tertibinden ve (A) fıkrasında yazılı ikramiye Devlet Demiryolları bütçesinin ikramiye tertibinden tesviye olunur.

MUVAKKAT MADDE 4 — 1929 malî senesi gayesine kadar tahsis edilmiş olan tekaüt ve Eytam ve Eramil maaşlarından yüz kuruşa kadar olanlarının 10 seneliği ve aile meyanında bulunan erkek çocuklara on dokuz yaşını, kız çocuklara yirmi beş yaşını ikmale kadar tahakkuk edecek müddete ait miktarı 13 kânunuevvel 335 tarihli tahsisatı fevkalâde kararnamesinde muayyen zammile beraber def'aten verilmek ve hitam bulmamış muamelelerin sabık hükümler dairesinde mahsubu ifa edilmek suretile tasfiye olunur.

suretile istifa edilir) . Her iki surette tekrar istihdamlarından dolayı tekaüt maaşı tahsisinden tekaüt veya malûl olarak geçirdikleri müddet hesaba girmez .

Yetimler kısmı

MADDE 41 — Harpta veya eşkiya müsadematından şehiden ve kazada kendisinin sunu taksiri olmıyarak vazife icabı kazaen vefat eden veya mecruh olup tedavi olunduğu sırada veya icra olunan ameliyatı cerrahiye neticesinde veya sebebi vefatı malum olmıyarak muhasara içinde vefat eden zabitler ve mülkî ve askerî memurların yetimlerine birinci derece malûliyet maaşının $\frac{0}{10}$ yetmiş beşi ve Harbiye ve bu derecedeki sınıflar şakirdanı ile efrat küçük zabitler ve gediklilerin yetimlerine birinci derece malûliyet maaşının sülüsü ve darülharekatta hizmet esnasında tesirâtı havaiye ve avarizi seferiyeden dolayı ve vakti hazarda bu vazifei askeriye ifası sırasında hastalanup bunun neticesi olarak vefat eden zabitler ve askerî memurların yetimlerine birinci derece malûliyet maaşının $\frac{0}{10}$ altmış beşi tahsis olunur

MADDE 41 — Devlet hizmetlerinde vazife ifasına mani ve tedavisi imkânsız hastalıklarla malûl oldukları usulü dairesinde fennen tahakkuk edenler 27 inci madde hükmüne tevfikân tekaüde sevk edilirler.

Vazife icabı olarak malûliyete düşer olan mülkî memurlara berveghi ati malûliyet maaşı tahsis olunur.

A : Birinci derece malûl olanlara hizmeti her kaç sene olursa olsun (25) sene hizmet etmiş gibi hesap olunacak tekaüt maaşı yüzde elli fazlasile malûliyet maaşı olarak tahsis olunur. (25) seneden fazla hizmette bulunanlar maaşlarının emsali hasılımm yüzde doksanile tekaüt edilir.

B - İkinci derece malûl olup hizmet müddeti on seneden aşağı olanlara yirmi beş sene hizmet etmiş gibi hesap olunacak tekaüt maaşı yüzde on, on seneden yirmi beş seneye kadar hizmeti olanlara işbu maaşın yüzde otuzu ve yirmi seneden fazla hizmeti olanlara yüzde (60) fazlasile tahsis olunur.

C - Üçüncü derece malûl olup hizmet müddeti on seneden aşağı olanlara yirmi beş senelik tekaüt maaşı ve on seneden yirmi beş seneye kadar hizmeti olanlara işbu maaşın % 25 ve yirmi beş seneden fazla hizmeti olanlara da (%50) fazlasile tahsis olunur.

Aşağıda gösterilen malûliyetler birinci ve ikinci ve bunların haricinde kalan malûliyetler üçüncü derece sayılır.

Birinci derece

1 - İki gözün kâmilen ve gayri kabili tedavi bir surette rüyetten mahrum olması, hissi ziyanın veya yarım metreye kadar parmak sayabilmek derecesinde rüyetin tenakusu.

2 - Etrafı ulviyenin her ikisinin Betir edilmiş veya ikisinin de madum hükmünde olması, bir tarafı ulvî ile bir tarafı suflinin Betir veya tesnim edilmiş yahut madum hükmünde olması.

3 - Felci nısfı tulânii tam, felci esfeli tam.

4 - Efali dımağiyenin ziyade muhtel olması, kuvvei hafıza veya tekellümün muattal olması, belâhet cinnet yahut ihtilâli şuur ilâh... (re'sim cu-

MUVAKKAT MADDE 5 — Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten evvel:

1 - Vefat vukubulduğu halde yetim maaşının tahsisi mer'iyet tarihinden sonraya kalmış olanlara,

2 - Tekaüt talebi veya tekaüde sevk kararı vaki olduğu ve işbu talep ve kararlar üçüncü madde mucibince tasdiğe iktiran ettiği halde tahsis muamelesi mer'iyet tarihinden sonraya kalmış olanlara,

3 - Maaşın aile efradının birinden diğerine naklen veya iadeten tahsisini icap eden bir hal olupta muamelesi mer'iyetten sonraya kalmış olanlara,

Verilmesi icap eden tekaüt ve yetim maaşları eski hükümlere göre tahsis edilir ve bunlar hakkında da 1 haziran 1930 tarihinden itibaren işbu kanun hükmü tatbik olunur.

MUVAKKAT MADDE 6 — Filen otuz sene hizmet eden zabitlerle askerî ve mülkî memurlardan tekaüt olanların elli sekizinci madde mucibince tahakkuk eden ikramiyeleri 1930 senesi bütçelerindeki (912 ve 788) numaralı kanunların tatbiki masrafı fasıllarına mevzu tahsisattan tesviye edilir.

MUVAKKAT MADDE 7 — 1520 numaralı kanunda yazılı cezalara uğramış bulunanların yetim ve dullarının maaş istemeğe hakları yoktur.

İki sene zarfında müracaat şartile bunların mezkûr kanun hükmüne tevfikan tebeyyün edecek istibkakları tesviye olunur. Bu müddet zarfında müraccat etmeyenlerin hakları sakıt olur.

ruhu ihtikarı dimağî, teşemmüş, iltihabı dimağî meşakı seferiye ve saire neticesi)

İkinci derece

5 - Her iki gözde kuvvei rüyetin ancak 1/100 yani yarım metreden ve 1/50 yani iki buçuk metreden parmak sayabilecek derecede tenakus etmesi, yahut bir gözün rüyetten mahrum ve diğerinin 1/25 yani ancak iki metreden parmak sayabilecek halde olması.

6 - Etrafı süfliyeden her ikisinin betir ve etrafı ulviyeden birinin cezrinden betir yahut tesmim edilmiş olması.

7 - Fekkî süflinin kâmilin zıya veya her iki fekkî ulvinin zıyar yahut filî madiğ mümkün olmayacak surette kavsi sinnilerin inhırafi veya mafsalı suğdii fekkinin iltisakı.

MADDE 42 — Erkek çocuklar yirmi yaşına duhullerinde ve kız çocuklar tehhüllerinde veya yirmi beş yaşını doldurduklarında maaşları kesilir . Âli tanzilde bulunan çocukların maaşları yirmi beş yaşını geçmemek üzere ikmali tahsillerine kadar verilir. Yirmi beş yaşını doldurmak veyahut evlenmek suretile maaşları kesilen kız çocuklar maaşlarının emsali hasılının iki senenin miktarı defaten ikramiye olarak verilir . Dul zevçler yeniden evlendiklerinde maaşları kesilir.

MADDE 42 — Malûliyet üzerine tekaüdü iera edilen mülkî memurlardan bilâhare malûliyeti zail olup ta vazife ifasına muktedir olduğu fennen sabit olanların tekaüt maaşları kesilir, kendileri vekâlet emrine verilir. Hizmet müddeti yirmi sene den az olmasından dolayı ikramiye verilerek tekaüt edilenlerin malûliyeti zail olmasından dolayı tekrar Devlet hizmetine talip olanların verilmiş olan ikramiyeden malûlen geçirdikleri zamanın her senesi için dört maaş hesabına balığı mahsup edilip üst tarafı geri alınır. Bu meblâğ defaten veremiyenlerin maaşlarından yüzde on kesilmek suretile istifa edilir. Her iki surette tekrar istihdamlarından dolayı tekaüt maaşı tahsisinde tekaüt veya malûl olarak geçirdikleri müddet hesaba girmez.

MADDE 43 — Eytam maaşı birinci derecede zevce ve evlada bunlar bulunmadığı takdirde ikinci derecede dul ana muhtaç veya malûl zevç ve babaya tahsis olunur . Memur ve mütekait ikinci derecede bulunan istihdam eshabının birinci derece müstahaklar meyânında maaşa nail olmasını bir beyanname ile talep eylemek hakkını haizdir zevç ve babalar maaş tahsisi için sinlerinin altmış beş olması veya her kaç yaşında olursa olsun esbabı maişetlerini tedarik edemeyecek derecede malûl olması ve her iki takdirde tahsis kılınacak maaşa muhtaç bulunması lâzımdır. Altmış beş yaşına vusul nüfus kaydile malûliyet mahallince istihsal kılınacak raporun sıhhiye heyetince tasdikı ile muhtaciyet beslemesine mecbur olduğu aile efradının infak edecek kadar irat

MADDE 43 — Harpte veya eşkiya müsadematında şehiden ve hazerde kendisinin sun'u taksiri olmıyarak vazife icabı kazaen vefat eden veya mecruh olup tedavi olunduğu sırada veya iera olunan ameliyatı cerrahiye neticesinde veya sebebi vefatı malûm olmıyarak muhasara içinde vefat eden zabıtlar ve mülkî ve askerî memurların yetimlerine birinci derece malûliyet maaşının yüzde yetmiş beşi ve darülharekâta hizmet esnasında tesirâtı havaiye ve avarızı seferiyeden dolayı ve vakti hazerde bir vazife askeriyenin ifası sırasında hastalanıp bunun neticesi olarak vefat eden zabıtlar ve askerî memurların yetimlerine birinci derece malûliyet maaşının altmış beşi tahsis olunur.

ve akarı veyahut serveti ve kazancı olmadığına dair mahalli Hükümet idare heyetince verilecek mazbata ile tahakkuk eder.

MADDE 44 — Açıkta veya müstahdem iken vefat eden zabitlerle mülki ve askerî memurların hizmetleri on beş sene ve daha fazla ise yirmi beş senelik tekaüt maaşının yirmi beşte birinin hizmet müddetine darbu ile hasılının ve kıdemen veya malûlen mütekait iken vefat edenlerin almakta oldukları tekaüt maaşının, müstahakki maaş aile efradı adedine vahit zammı ile hasıl olan adede taksiminden çıkan harici kısmet efradı ailenin beherine tahsis olunur. Ancak bir nüfusa isabet edecek maaşın miktarı yüz kuruş veya daha dün ise on seneliği emsali hasılı ile beraber defaten verilerek alâkaları kesilir. Bu miktar aile meyanında bulunan kız çocukların yirmi beş, erkek çocukların on dokuz yaşını ikmaline kadar tahakkuk edecek müddete ait verilecek miktarı geçemez.

MADDE 45 — Maaşı kesilmiş mütekaidin ile tekaüde istihkak kespemiş muvazzaf zabıtlar ve askerî memurlar çalışmasına mani ve ceza ile mahkûmen mahpus buldukları müddetçe ve vefatlarında müstehakki maaş ailesine yetim maaşı verilir.

MADDE 46 — Ecelile vefat eden zabıtlere askerî ve mülki memurların hizmet müddetleri on beş seneden aşağı olanların sene küsuratı tam sene sayılmak üzere her birine memuriyette buldukları beher hizmet senesi için ikişer aylık hesabıle maaşlarının emsali hasılı defaten müstehakki maaş ailelerine verilerek alâkaları kesilir.

MADDE 44 — Harpte veya eşkiya müsadematında şehiden ve hazerde kendisinin sun'u taksiri olmıyarak vazife icabı kazaen vefat eden veya mecruh olup tedavi olunduğu sırada veya icra olunan ameliyatı cerrahiye neticesinde veya sebebi vefatı malûm olmıyarak muhasara içinde vefat eden harbiye ve bu derecedeki sınıflar şakirdanile efrat ve küçük zabıtlar ve gediklilerin yetimlerine birinci derece malûliyet maaşının sülüsü tahsis olunur.

MADDE 45 — Erkek çocuklar yirmi yaşına duhullerinde ve kız çocuklar tehhüllerinde veya yirmi beş yaşını doldurdıklarında maaşları kesilir.

Ali tahsilde bulunan çocukların maaşları yirmi beş yaşını geçmemek üzere ikmali tahsillerine kadar verilir. Yirmi beş yaşını doldurmak ve yahut evlenmek suretile maaşları kesilen kız çocuklara maaşları emsali hasılının iki buçuk miktarı defaten ikramiye olarak verilir. Dul zevceler yeniden evlendiklerinde maaşları kesilir. Müstahakki maaş ailesi olmıyarak vefat eden mütekaidinin yirmi beş yaşından yukarı yaşta bulunan evlenmemiş kız çocuklarına tekaüt maaşlarının iki buçuk seneliği ikramiye olarak verilir.

MADDE 46 — Eytam maaşı birinci derecede zevce ve evlâda bunlar bulunmadığı takdirde ikinci derecede dul ana, mühtaç veya malûl zevce ve babaya tahsis olunur. Memur ve mütekait ikinci derecede bulunan istihkak eshabının birinci derece de müstahaklar meyanında maaşa nail olmasını bir beyanname ile talep eylemek hakkını haizdir. Zevce ve babalar maaş tahsisi için sinlerinin altmış beş olması veya her kaç yaşında olursa olsun esbabı maişetlerini tedarik edemeyecek derecede malûl olması ve her iki takdirde tahsis kılınacak maaşa mühtaç bulunması lâzımdır. Altmış beş yaşına vüsul nüfus kaydile, malûliyet mahallince

istihsâl kılmacak raporun sıhhiye heyetine tasdikı ile, mühtaciyet beslemesine mecbur olduğu aile efradının infak edecek kadar irat ve akarı yahut serveti ve kazancı olmadığına dair mahallî Hükümet idare heyetince verilecek mazbata ile tahakkuk eder.

MADDE 47 — Açıkta veya müstahdem iken vefat eden zabıtlar ile mülkî ve askerî memurların hizmetleri on beş sene ve daha fazla ise yirmi beş senelik tekaüt maaşının yirmi beşte birinin hizmeti müddetine zarfı ile hasılının ve kıdemden veya malûlen mütekaüt iken vefat edenlerin almakta oldukları maaşın, müstahakkı maaş ile efradı adedine vahit zammı ile hasıl olan adede taksiminden çıkan harici kısmet efradı ailenin beherine tahsis olunur. Ancak bir nüfusa isabte edecek maaşın miktarı üç yüz kuruş veya daha dünya ise on seneliği ile beraber defaten verilerek alâkaları kesilir. Bu miktar aile meyânında bulunan kız çocukların yirmi beş, erkek çocukların on dokuz yaşını ikmaline kadar tahakkuk edecek müddete ait verilecek miktarı geçemez.

MADDE 47 — Muhilli haysiyet ve namus bir cürüm ile ve alelittlak ağır hapis ve üç sene veya ziyade hapis ve müebbeden hıdemati ammeden memnuiyet ve sürgün cezalarını istilzam eden bir fiil ile veya vazifesinden dolayı en az altı ay hapis ile mahkûm olan memur veya mütekaütlerin tekaütlük maaşları sakıt olur. Bunlardan on beş seneden fazla hizmeti olan memurun işbu kanun mucibince isabet edecek maaşına mütekaütlerin muhassas maaşlarına nazaran ailelerine cezalarının icrası müddetince yetim maaşı verilir. Cezalarının hitamında kesilip vefatlarında yine yetimlerine tahsis olunur. Türk vatandaşlığını terkederek veya vatandaşlığından iskat olunan memur mütekaütlerin kezalik tekaütlük hakları sakıt olur. Ancak bunların Türkiyede kalan ve Türk vatandaşlığını muhafaza eden müstahakkı maaş aile efradından nafakaya muhtaç oldukları sabit olanlar hakkında işbu maddede gösterilen mahkûmların aileleri hakkında yazılı bulunan ahkâm tatbik olunur.

MADDE 48 — Gayri kabili tedavi emraz sebebiyle maişetini tedarikten acizlerin tibben sabit muhtaç olanlara hangi yaşta bulunursa bulunsun kaydi hayat şartile maaş tahsis olunur. Bu malûliyeteye aylık almakta iken düşer olanlar da aynı hükme tabidir.

MADDE 49 — Müteaddit cihetten maaşa müstahak olan yetimlerin maaşı en çok alacağı cihetten hesap olunur.

MADDE 50 — Gaip zabıt ve memur ailesi hakkında bu kanun hükümlerinin tatbiki gaiplik kararının suduruna mütevakkıftır.

MADDE 48 — Maaşı kesilmiş mütekaüdün ile tekaüt istihkak kesbetmiş muvazzaf zabıtlar ve askerî ve mülkî memurların çalışmasına mani bir ceza ile mahkûmen mahpus buldukları müddetçe ailesine yetim maaşı verilir. Bu gibilerin vefatlarında ailesine yetim maaşı tahsis olunur.

MADDE 49 — Ecelile vefat eden zabıtlarla askerî ve mülkî memurlardan hizmet müddetleri on beş seneden aşağı olanların sene küsuratı tam sene sayılmak üzere her birine memuriyette buldukları beher hizmet senesi için ikişer aylık hesabile maaşlarının emsali hasılı defaten müstahak maaş ailelerine verilerek alâkaları kesilir.

MADDE 50 — Muhilli haysiyet ve namus bir cürüm ile ve alelittlak ağır hapis ve üç sene veya daha ziyade hapis ve müebbeden hıdemati ammeden memnuiyet ve sürgün cezalarını istilzam eden bir fiil ile veya vazifesinden dolayı altı aydan fazla hapis ile mahkûm olan memur veya mütekaütlerin tekaütlük maaşları sakıt olur.

Bunlardan on beş seneden fazla hizmeti olan memurun bu kanun mucibince isabet edecek maaşına ve mütekaatlerin muhassas maaşlarına nazaran ailelerine cezalarının icrası müddetince yetim maaşı verilir. Cezalarının hitamında bu maaşlar kesilip vefatlarında yine yetimlerine tahsis olunur. Türk vatandaşlığını terkeden veya vatandaşlığından iskat olunan memur ve mütekaatlerin kezalik tekaütlük hakları sakit olur. Ancak bunların Türkiyede kalan ve Türk vatandaşlığını muhafaz aeden müstahakı maaş aile efradından nafakaya muhtaç oldukları sabit onlar hakkında bu maddede gösterilen mahkûmların aileleri hakkında yazılı bulunan ahkâm tatbik olunur.

Müte ferrik hükümler

MADDE 51 — Bilfiil 30 sene hizmet ifa etmiş olan zabitlerle mülki ve askerî memurlara hini tekaütlerinde almakta oldukları maaşlarının emsali hasılımn bir seneliği ikramiye olarak verilir.

MADDE 52 — Bu kanunun askerlik maddelerine ait hükümleri jandarma efrat ve zabitlerine de şamildir.

MADDE 53 — Ordu ve jandarma mensuplarından tekaüt olanlar üç sene zam alır. Ancak ordu ve jandarmada rütbesi olmayan sivil memurlar mülki ahkâma tabi olduğu gibi ordu ve jandarma mensuplarından hükmen tekaüt olanlar dahi birinci fıkradaki zammı alamaz.

MADDE 54 — Maaş sahipleri senede en az iki defa yoklama muamelesine tabidir. Mütevali iki yoklamada veya aralarında geçen zaman zarfında ilmühaber ibraz etmeyenlerin maaşları kesilir. Bilâhare hüviyet ve istihkaklarının ispat eyledikleri takdirde müracaatları tarihinden itibaren maaşları iadeten tahsis ve geçmiş zamana ait olanlarla beraber tediye olunur. Üç sene müracaat olunmadığı halde bu ademi müracaatın esaret ve ağır hastalık gibi bir mecburiyeti kat'iyeye ve neticesi olarak vukua geldiği hükmen tevsik edilmedikçe arada geçen müddete ait maaşlar verilmez.

MADDE 55 — Tekauit muamelesinde yaş tayini için takvim senesi hesabına nüfus tezkereleindeki doğum tarihinden itibar olunur. Nüfus

MADDE 51 — Gayri kabili tedavi emraz veya çalışmasına mani malûliyet sebebiyle maişetini tedarikten acizleri tribben sabit muhtaç evlâtlara hangi yaşta bulunursa bulunsun kaydı hayat ile maaş tahsis olunur. Bu malûliyete aylık almakta iken düçar olanlar da aynı hükme tabidir.

MADDE 52 — Müteaddit cihetten maaşa müstahak olan yetimlerin maaşı en çok alacağı cihetten hesap olunur.

MADDE 53 — Gaip zabıt ve memur ailesi hakkında bu kanun hükümlerinin tatbiki gaiplik kararının suduruna mütevakkiftir.

MADDE 54 — Bilfiil 30 sene ve daha ziyade hizmet ifa edenlere hini tekaütlerinde almakta oldukları maaşlarının emsali hasılımn bir seneliği ikramiye olarak verilir.

Kendileri vefat etmişlerse bu ikramiyeler veresesine verilir.

MADDE 55 — Bu kanunun askerlik maddelerine ait hükümleri jandarma efrat ve zabitlerine de şamildir.

tezkerelerinde doğum senesi hicrî olupta ayı yazılmamış olursa hicrî sene recebine tesadüf eden takvim senesi ayının iptidası ve eğer takvim senesi olarak mukayyet olupta ayı yazılı değilse o senenin eylül iptidası doğum tarihi sayılır.

MADDE 56 — Tekaüde sevk veya irca edilenlerle muvazzaf veya tekaüt iken vefat edenlerin eytamına senedi resmî verilinceye kadar mensup oldukları vekâletin iş'arı üzerine maaşlarının maliyece mahsubu icra kılınmak üzere mahalleri emvalince avans suretile tesviye olunur.

A - M. M. Vekâletinin iş'arından evvel mahallî Hükûmetinin müracaat edecek tekaüt zabıtlar ve askerî mensuplarının verecekleri muhassasat ilmühaberi üzerine vazifelerine nihayet verildiği tarihten itibaren rütbe veya sınıf maaşının emsali hasılıdır:

B - Tekaüt maaşı tahsis edilmeden veya muvazzaf iken vefat edenlerin yetimlerine vefatı takip eden ay iptidasından itibaren maaşlarının emsali hasılıdır rub'u.

C - Tekaüt maaşı almakta iken vefat edenlerin yetimlerine vefatı takip eden ay iptidasından itibaren maaşlarının emsali hasılıdır,

D - Tekaüdü icra kılınan zabıtan ve askerî memurların verecekleri muhassasat ilmühaberi ve yahut terhis vesikaları ve mülkî memurları memuriyetlerinden infikâklerini müş'ir vesika üzerine emsali hasılı ile beraber eski tekaüt maaşları mahallî emvalince tesviye olunur.

H - Tekaüdü icra edilenler tekaüt maaşlarının hizmete celp edilmeden evvel maaşlarını almış oldukları mahalden gayri bir mahalde ikamet edecekler için terhis vesikalarına göre mahallî emvalince bilâhare kaydı sabıkları celpedilmek üzere evvel emirde tekaüt maaşları emsali hasılı ile birlikte kendilerine verilir.

V - Senedi resmileri sahiplerine tesliminde fazla mehuzları mukassaten tevkif, noksanı var ise defaten tesviye olunur.

MADDE 57 — Aile efradından her hangi bir sebeple olursa olsun kesilen maaş müteveffanın diğer ailesi efradına zammedilmez.

MADDE 56 — Zabıtlar ve askerî memurlardan tekaüt olanlar üç sene zam alır. Ancak ordu ve jandarmada rütbesi olmıyan sivil memurlar mülkî ahkâma tabi olduğu gibi zabıtan ve askerî memurlardan hükmen tekaüt olanlar dahi birinci fıkradaki zammı alamaz.

MADDE 57 — Maaş sahipleri senede en az iki defa yoklama muamelesine tabidir. Mütevali iki yoklamada veya aralarında geçen zaman zarfında ilmühaber ibraz etmiyenlerin maaşları kesilir. Bilâhare hüviyet ve istihkaklarını ispat eyledikleri takdirde müracaatları tarihinden itibaren maaşları iadeten tahsis ve geçmiş zamana ait olan-

MADDE 58 — Tekaüt hakkı başladığı tarihten itibaren bilumum mülkî ve askerî memur ve zabitelerin ve maaş bağlandıktan sonradul ve yetimlerin yaptıkları yaş tashihleri tekaüt dul ve yetim maaş muamelelerine müessir değildir.

MADDE 59 — Evkaf, Ziraat Bankası ve Şehremaneti memurlarının 1 haziran 928 tarihinden ve idarei hususiye ve demiryolları memurlarının işbu kanun meriyetinden evvel mezkûr idarelerde tekaüt aidatını itasile geçen hizmet müddetleri tekaüt için meşrut olan kanunî müddetin hesabında sayılır.

larla beraber tediye olunur. Üç sene müracaat olunmadığı halde bu ademi müracaatın esaret ve ağır hastalık gibi bir mecburiyeti kat'îye neticesi olarak vukua geldiği hükmen tevsik edilmedikçe arada geçen müddete ait maaşlar verilmez.

MADDE 58 — Tekaüt muamelesinde yaş tayini için takvim senesi hesabı nüfus tezkerelerindeki doğum tarihi itibar olunur. Nüfus tezkerelerinde doğum senesi hieri olupta ayı yazılmamış olursa hierî sene recebine tesadüf eden takvim senesi ayının iptidası ve eğer takvim senesi olarak mukayyet olupta ayı yazılmış değilse o senenin eylül iptidası doğum tarihi sayılır.

MADDE 59 — Tekaüde sevk veya irca edilenlerle muvazzaf veya tekaüt iken vefat edenlerin eytanına senedi resmî verilinceye kadar mensup oldukları vekâletin iş'arı üzerine maaşları Maliyece mahsubu icra kılınmak üzere mahalleri emvalince aşağıda gösterilen nispetler dairesinde avans suretile tesviye olunur.

A : Tekaüt muamelesinin intaç edildiğine dair Millî Müdafaa Vekâletinden bir iş'ar vuku bulmadan mahallî hükümetlerine müracaat edecek tekaüt zabitelerle askerî memurların verecekleri muhassasat ilmühaberi üzerine vazifelerine nihayet verildiği tarihten itibaren rütbe veya sınıflı maaşları emsali hasılının üçte biri :

B : Tekaüt maaşı tahsis edilmeden evvel veya muvazzaf iken vefat edenlerin yetimlerine vefatı takip eden ay iptidasından itibaren maaşları emsali hasılının dörtte biri :

C : Tekaüt maaşı almakta iken vefat edenlerin yetimlerine vefatı takip eden ay iptidasından itibaren almakta oldukları maaşın yarısı (kanunun meriyetinden evvel tekaüt edilmiş olanların tahsisatı fevkalâdeleri de dahil).

D : Tekaüde irca kılınan zabitan ve askerî memurların verecekleri muhassasat ilmühaberi veya terhis vesikaları ve mülkî memurların memuriyetlerinden infikâklerini müş'ir vesika üzerine eski tekaüt maaşları mahallî emvalince tesviye olunur.

H : Tekaüde irca edilenler tekaüt maaşlarını hizmete celbedilmeden evvel almış oldukları mahalden, başka bir mahalde ikamet ve maaşlarını o mahalden ahzedecekleri için ibraz edecekleri senedi resmî ve terhis vesikalarına göre mahalli emvalince, bilâhare kaydi sabıkları celbedilmek üzere tekaüt maaşları emsali hasılla birlikte ellerine verilir.

MADDE 60 — İşbu kanuna muhalif bilcümle ahkâm mülğadır.

MADDE 61 — İşbu kanun 1-6-930 tarihinde muteberdir.

MADDE 62 — İşbu kanunun icrasına Heyeti memurdur.

MADDE 63 — İşbu kanuna tevfikân tekaütleri icra kılınacak İcra Vekillerile Meb'uslar vekil ve Meb'us buldukları müddetçe ve kezalik bu kanun mucibince tekaüt edilipte umumî, mülhak veya hususî bütçelerden ücret alanların tekaüt maaşları mısıf olarak tesviye edilir.

V - Senedi resmilerin sahiplerine tesliminde fazla mehuzları mukassaten tevkif, noksanı varsa defaten tesviye olunur.

MADDE 60 — Aile efradından herhangi bir sebeple olursa olsun kesilen maaş müteveffanın diğer ailesi efradına zammedilemez.

MADDE 61 — Tekaüt hakkı başladığı tarihten itibaren bilûmum mülkî ve askerî memur ve zabıterin ve maaş bağlandıktan sonra dul ve yetimlerin yaptıkları yaş tashihleri tekaüt, dul ve yetim maaş muamelelerine müessir değildir.

MADDE 62 — Evkaf, Ziraat Bankası ve mülga Şehremaneti memurlarının 1 haziran 1928 tarihinden ve idarei hususiye ve Devlet Demiryolları memurlarının bu kanunun mer'iyetinden evvel mezkûr idarelerde tekaüt aidatının itasile geçen hizmet müddetleri tekaüt için meşrut olan kanunî müddetin hitamında sayılır.

MADDE 63 — Evkaf ve hudut sıhhiye memurları bu kanun ahkâmına tabidir. Şu kadarki bu memurların tekaüt maaşları kendi bütçelerinden tesviye olunur.

MADDE 64 — Hususî ve mülhak bütçelerden maaş alan memurlara ait tekaüt kanun lâyihalarının bu kanunun neşrinden itibaren bir sene içinde ihzâr ve Meclise tevdiî mecburidir.

MADDE 65 — Bu kanuna tevfikân tekaütleri icra kılınacak İcra Vekilleri ile Meb'uslar Vekil ve Meb'us buldukları müddetçe ve kezalik bu kanun mucibince tekaüt edilipte umumî, mülhak veya hususî bütçelerden ücret alanların tekaüt maaşları mısıf olarak tesviye edilir.

MADDE 66 — Askerî ve mülkî tekaüt kanunlarıyla tadilâtı ve bu bapta bilûmum mukarrerat ahkâmı mülğadır.

MADDE 67 — Bu kanun 1-VI-1930 tarihinden muteberdir.

MADDE 68 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Muvakkat maddeler

MADDE 1 — İşbu kanunun mevkii mer'i-

Muvakkat maddeler

MADDE 1 — Bu kanunun mevkii meriyete

yete girdiği tarihte maaş alan ve yaşlarının yirmi ile yirmi beş arasında bulunan kız çocuklarının Hükûmetle alâkasını kesmek arzu edenlerden yirmi yaşını ikmal etmiş olanlara 5, yirmi bir yaşında olanlara 4, yirmi iki yaşında bulunanlara 3, yirmiüç yirmi dört ve yirmi beş yaşında olanlara iki senelik maaş ve tahsisatı fevkalâdeleri mecmuu defaten verilir.

MADDE 2 — İşbu kanunun mevkii mer'i yete girdiği tarihte yaşları yirmi beşi mütecaviz bulunan kız çocuklara muhassas ve tahsisatı fevkalâdeleri mecmuununun iki seneliği defaten verilerek alâkaları katolunur.

2-IV-1930

Bş. V. <i>İsmet</i>	Ad. V. <i>M. Esat</i>	M. M. V. <i>M. Abdülhalık</i>
Da. V. <i>Ş. Kaya</i>	Ha. V. <i>Dr. T. Rüştü</i>	Ma. V. <i>Ş. Saracoğlu</i>
Mf. V. <i>C. Hüsnü</i>	Na. V. <i>Recep</i>	İk. V. BF. İçtimada bulunmadı
S. İ. M. V. <i>Dr. Refik</i>		

girdiği tarihte maaş alan ve yaşları yirmi ile yirmi beş arasında bulunan kız çocuklarından maaşla alâkasını kesmek arzu edenlerden yirmi yaşını ikmal etmiş olanlara 5, yirmi bir yaşında olanlara 4, yirmi iki yaşında bulunanlara 3, yirmi üç ve yirmi dört ve yirmi beş yaşında olanlara iki buçuk senelik maaş ve tahsisatı fevkalâdeleri mecmuu defaten verilir.

MADDE 2 — Bu kanun mevkii meriyete girdiği tarihte yaşları yirmi beşi mütecaviz bulunan kız çocuklara muhassas maaş ve tahsisatı fevkalâdeleri mecmuununun iki buçuk seneliği defaten verilerek alâkaları kesilir.

